YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(viides jaosto)

22 päivänä lokakuuta 2008 *

Yhdistetyissä asioissa T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04,

TV 2/Danmark A/S, kotipaikka Odense (Tanska), edustajinaan asianajajat O. Koktvedgaard ja M. Thorninger,

kantajana asiassa T-309/04,

jota tukee

European Broadcasting Union (EBU), kotipaikka Grand-Saconnex (Sveitsi), edustajanaan asianajaja A. Carnelutti,

väliintulijana asiassa T-309/04,

Tanskan kuningaskunta, asiamiehenään J. Molde, avustajinaan asianajajat P. Biering ja K. Lundgaard Hansen,

kantajana asiassa T-317/04, ja

* Oikeudenkäyntikielet: englanti ja tanska.

Viasat Broadcasting UK Ltd, kotipaikka West Drayton, Middlesex (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan asianajajat S. Hjelmborg ja M. Honoré,

kantajana asiassa T-329/04,

jota tukevat

SBS TV A/S, aiemmin TV Danmark A/S, kotipaikka Skovlunde (Tanska),

ja

SBS Danish Television Ltd, aiemmin Kanal 5 Denmark Ltd, kotipaikka Hounslow, Middlesex (Yhdistynyt kuningaskunta),

edustajinaan asianajajat D. Vandermeersch, K.-U. Karl ja H. Peytz,

väliintulijoina asiassa T-329/04, sekä

SBS TV A/S ja

SBS Danish Television Ltd,

kantajina asiassa T-336/04,

joita tukee

Viasat Broadcasting UK Ltd,

väliintulijana asiassa T-336/04,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään asioissa T-309/04, T-317/04 ja T-329/04 H. Støvlbaek ja M. Niejahr, asiassa T-329/04 lisäksi N. Kahn ja asiassa T-336/04 N. Kahn ja M. Niejahr,

vastaajana asioissa T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04,

jota tukevat

SBS TV A/S,

SBS Danish Television Ltd

ja

Viasat Broadcasting UK Ltd,

väliintulijoina asiassa T-309/04,

sekä

Tanskan kuningaskunta,

TV 2/Danmark A/S

ja

European Broadcasting Union (EBU),

väliintulijoina asioissa T-329/04 ja T-336/04,

joissa on kyse asioiden T-309/04 ja T-317/04 osalta vaatimuksista kumota ensisijaisesti kokonaisuudessaan Tanskan toimenpiteistä TV2/Danmarkin hyväksi 19.5.2004 tehty komission päätös 2006/217/EY (EUVL 2006, L 85, s. 1, oikaisu EUVL 2006, L 368, s. 112) tai toissijaisesti kyseisen päätöksen 2 artikla tai 2 artiklan 3 ja 4 kohta ja asioiden T-329/04 ja T-336/04 osalta vaatimuksista kumota kyseinen päätös sikäli kuin siinä todetaan, että asiassa on kyse valtiontuesta, joka osittain soveltuu yhteismarkkinoille,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras, (esittelevä tuomari) sekä tuomarit E. Martins Ribeiro ja K. Jürimäe,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä sekä 7. ja 8.11.2007 pidetyissä istunnoissa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 EY 16 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Ottaen huomioon yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tärkeän aseman unionin yhteisten arvojen joukossa ja niiden merkityksen sosiaalisen ja alueellisen

yhteenkuuluvuuden edistämisessä yhteisö ja jäsenvaltiot huolehtivat kukin toimivaltansa mukaisesti ja tämän sopimuksen soveltamisalalla siitä, että tällaiset palvelut toimivat sellaisin perustein ja edellytyksin, että ne voivat täyttää tehtävänsä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta [EY] 73, [EY] 86 ja [EY] 87 artiklan soveltamista."

2 EY 86 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja, sekä fiskaalisiin monopoleihin sovelletaan tämän sopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa."

3 EY 87 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

4 EY 311 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Tähän sopimukseen jäsenvaltioiden yhteisellä sopimuksella liitetyt pöytäkirjat ovat erottamaton osa tätä sopimusta.”

5 Jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyssä pöytäkirjassa (EYVL 1997, C 340, s. 109; jäljempänä Amsterdamin pöytäkirja), joka liitettiin EY:n perustamissopimuksen liitteeksi Amsterdamin sopimuksella, määrätään seuraavaa:

”[Jäsenvaltiot] katsovat, että jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus, [ja ne] ovat sopineet seuraavista tulkitsevista määräyksistä, jotka liitetään [EY:n] perustamissopimukseen:

[EY:n] perustamissopimuksen määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyritykselle kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi, ja siinä määrin kuin rahoitus ei vaikuta yhteisön kauppa- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen.”

6 Komissio julkaisi 15.11.2001 tiedonannon valtiontukisääntöjen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan (EYVL C 320, s. 5; jäljempänä yleisradiotoiminnasta annettu

tiedonanto), jossa se esitti periaatteet, joita se aikoo noudattaa soveltaessaan EY 87 artiklaa ja EY 86 artiklan 2 kohtaa julkiselle yleisradiotoiminnalle myönnettyyn valtion rahoitukseen.

Tosiseikat

7 Tanskassa on kaksi yleisradiotoimintaa harjoittavaa toimijaa: Danmarks Radio (jäljempänä DR) ja TV 2/Danmark (jäljempänä TV2), joka on kirjanpidollisin ja verotuksellisin vaikutuksin korvattu 1.1.2003 alkaen TV 2 Danmark A/S:llä (jäljempänä TV2 A/S). DR rahoitetaan lähes kokonaan lupamaksuista saatavilla tuloilla. TV2 rahoitetaan osaksi lupamaksuista saatavilla tuloilla sekä myös mainostuloilla.

8 TV2 perustettiin itsenäiseksi autonomiseksi laitokseksi vuonna 1986 yleisradiotoiminnasta annetun lain muuttamisesta 4.6.1986 annetulla lailla nro 335 (lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jäljempänä TV2:n perustamisesta vuonna 1986 annettu laki). TV2 aloitti lähetykset 1.10.1988. Se toimittaa maanpäällisessä verkossa TV2-kanavaa ja on lisäksi aloittanut ohjelmien lähetyksen vuonna 2000 satelliittikanavalla nimeltä TV2 Zulu. Vuoden 2002 lopulla TV2 Zulu, joka tuohon asti oli julkinen televisiokanava, muutettiin maksulliseksi kaupalliseksi kanavaksi.

9 Yleisradioyhtiöiden lisäksi Tanskan televisiomarkkinoilla on kaksi kaupallista tv-yhtiötä: yhtäältä yhteenliittymä, jonka muodostavat SBS TV A/S (jäljempänä SBS A/S)-

ja SBS Danish Television Ltd (jäljempänä SBS Ltd) -nimiset yhtiöt (jäljempänä yhdessä SBS), ja toisaalta Viasat Broadcasting UK Ltd -niminen yhtiö (jäljempänä Viasat).

10 SBS A/S ja SBS Ltd kuuluvat luxemburgilaiselle SBS Broadcasting SA -nimiselle yhtiölle, joka hallinnoi televisio- ja radioasemia useissa jäsenvaltioissa.

11 SBS A/S, joka oli aiemmin TV Danmark A/S, on lähettänyt huhtikuusta 1997 lähtien maanpäällisessä verkossa kaupallista televisiokanavaa TV Danmark 2. Kyseisen, Kööpenhaminassa sijaitsevan kanavan lähetykset toimitetaan satelliitin välityksellä myös tietyille kaapelioperaattoreille ja DTH-järjestelmään (DirectToHome (suoraan kotiin välitettävä satelliittilähetys)) kuuluviin tanskalaiskoteihin muualle maahan.

12 SBS Ltd, aiemmin Kanal 5 Denmark Ltd, joka perustettiin vuonna 1999 nimellä TV Danmark 1 Ltd ja joka toimi tämännimisenä vuoteen 2004 asti, on lähettänyt 1.1.2000 lähtien satelliitin välityksellä Yhdistyneestä kuningaskunnasta käsin ja kyseisen valtion myöntämällä lisenssillä kaupallista televisiokanavaa nimeltä Kanal 5 (jonka nimi aiemmin oli TV Danmark 1).

13 Viasat kuuluu Modern Times Group (MTG) -nimiseen, media-alalla toimivaan monikansalliseen konserniin. Viasat on lähettänyt Tanskassa vuodesta 1992 lähtien Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnetyllä luvalla satelliittikanavia TV3 ja TV3+.

14 SBS ja Viasat kilpailevat TV2:n kanssa kansallisilla televisiomainosmarkkinoilla.

15 TV2:n julkisen palvelun määritelmään sovellettavat Tanskan säännöt on ajanjaksoksi 1995–2002 määritetty yleisradiotoiminnasta 23.12.1992 annetun lain nro 1065 (lov om radio- og fjernsynsvirksomhed) peräkkäisillä konsolidoiduilla versioilla, mukaan luettuna 24.6.1994 julkaistu versio nro 578 (jäljempänä yleisradiolaki). Näitä sääntöjä on laajennettu ja täsmennetty TV2:n yhtiöjärjestyksessä.

16 Komissio vastaanotti 5.4.2000 päivätyllä kirjeellä SBS:n tekemän kantelun TV2:n Tanskan kuningaskunnalta saamasta rahoituksesta. Kantelijoiden kanssa pidettiin tapaaminen 3.5.2000.

17 SBS toimitti lisätietoja 28.2., 3.5., ja 11.12.2001 päivätyillä kirjeillä.

18 Komissio osoitti 5.6.2002 päivätyllä kirjeellä Tanskan viranomaisille tietopyynnön, johon nämä vastasivat 10.7.2002 päivätyllä kirjeellä. Mainittujen viranomaisten kanssa pidettiin kaksi tapaamista 25.10. ja 19.11.2002. Samaiset viranomaiset toimittivat lisätietoja 19.11. ja 3.12.2002 päivätyillä kirjeillä.

19 Komissio ilmoitti 24.1.2003 päivätyllä kirjeellä Tanskan kuningaskunnalle päätöksestään aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn kyseisen jäsenvaltion TV2:lle myöntämästä rahoituksesta (jäljempänä menettelyn aloittamispäätös).

20 Menettelyn aloittamispäätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 14.3.2003 (EUVL C 59, s. 2). Komissio kehotti kaikkia asianosaisia esittämään huomautuksensa kyseessä olevista toimenpiteistä.

21 Komissio vastaanotti Tanskan viranomaisten huomautukset 24.3.2003 päivätyllä kirjeellä sekä muita tietoja 19.12.2003 ja 15.3.2004 päivätyillä kirjeillä. Komissio sai huomautuksia myös useilta muilta asianosaisilta. SBS esitti huomautuksensa 11.4.2003 päivätyllä kirjeellä. Euroopan kaupallisten tv-yhtiöiden yhteenliittymä (Association of Commercial Television in Europe, ACT) esitti huomautuksensa 14.4.2003 päivätyllä kirjeellä. Kaupalliset tv-kanavat Antena 3 TV ja Gestevisión Telecinco esittävät omat huomautuksensa 16.4.2003. Viasat esitti huomautuksensa 14.4.2003 päivätyllä kirjeellä. Komissio toimitti nämä huomautukset 4.7.2003 päivätyllä kirjeellä Tanskan kuningaskunnalle, joka otti kantaa niihin 12.9.2003 päivätyllä kirjeellä.

22 Komissio sai lisätietoja SBS:ltä 15.12.2003 ja 6.1.2004 päivätyillä kirjeillä. Komissio piti 17.12.2003 tapaamisen SBS:n kanssa ja 9.1.2004 Tanskan viranomaisten kanssa, jotka esittivät huomautuksensa SBS:n toimittamista lisätiedoista 15.3.2004 päivätyllä kirjeellään.

23 TV2 A/S perustettiin 17.12.2003 pidetyllä perustamiskokouksella TV2 A/S:stä 10.6.2003 annetun Tanskan lain nro 438 mukaisesti niin, että perustamisen kirjanpidolliset ja verotukselliset vaikutukset tulivat voimaan 1.1.2003.

24 Tanskan toimenpiteistä TV2/Danmarkin hyväksi 19.5.2004 tekemässään päätöksessä 2006/217/EY (EUVL 2006, L 85, s. 1, oikaisu EUVL 2006, L 368, s. 112; jäljempänä riidanalainen päätös) komissio katsoi, että ”[Tanskan kuningaskunnan] [TV2:lle] vuosina 1995–2002 lupamaksuvaroina ja muina tässä päätöksessä kuvailtuina

toimenpiteinä [myöntämä] tuki soveltuu yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti lukuun ottamatta 628,2 miljoonan Tanskan kruunun suuruista summaa" (riidanalaisen päätöksen 1 artikla).

25 Komissio määräsi Tanskan kuningaskunnan perimään takaisin edellä mainitun summan korkoineen TV2 A/S:ltä (riidanalaisen päätöksen 2 artikla).

26 Tanskan kuningaskunta ilmoitti komissiolle 23.7.2004 päivätyllä kirjeellä TV2 A/S:n pääomarakenteen vahvistamista koskevasta suunnitelmasta. Kyseiseen suunnitelmaan sisältyi valtion rahoitustoimenpiteiden osalta 440 miljoonan Tanskan kruunun (DKK) pääomasijoitus ja 394 miljoonan DKK:n suuruisen valtion myöntämän lainan muuntaminen yhtiöpääomaksi.

27 TV2/Danmark A/S:n pääomarakenteen vahvistamista koskevassa valtiontukiasiassa N 313/2004 6.10.2004 tekemässään päätöksessä (K(2004) 3632 lopullinen) (EUVL 2005, C 172, s. 3; jäljempänä pääomarakenteen vahvistamista koskeva päätös) komissio katsoi, että "suunniteltu 440 DKK:n pääomasijoitus ja lainan muuntaminen omaksi pääomaksi ovat tarpeen sen pääoman aikaansaamiseksi, jota TV2 osakeyhtiöksi muuttamisen jälkeen tarvitsee sillä olevan julkisen palvelun tehtävän toteuttamiseksi" (pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen 53 perustelukappale). Tämän johdosta komissio päätti "katsoa, että kaikki ne tuen osatekijät, jotka voivat liittyä TV2 [A/S:n] suunniteltuun pääomarakenteen vahvistamiseen, soveltuvat yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti" (pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen 55 perustelukappale).

28 SBS ja Viasat ovat molemmat nostaneet kumoamiskanteen pääomarakenteen vahvistamista koskevasta päätöksestä ja nämä kanteet ovat tällä hetkellä vireillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asianumeroilla T-12/05 ja T-16/05.

Oikeudenkäyntimenettely

Asiat T-309/04 ja T-317/04

29 Tanskan kuningaskunta nosti 28.7. ja 3.8.2004 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon jättämillään kannekirjelmillä kanteet asioissa T-309/04 ja T-317/04.

30 Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S esittivät erillisillä asiakirjoilla, jotka jätettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 3. ja 17.8.2004 ja jotka kirjattiin asianumeroilla T-317/04 R ja T-309/04 R, välitoimihakemukset, joissa vaadittiin riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä. Kyseiset asianosaiset kuitenkin luopuivat välitoimivaatimuksistaan, ja täten mainitut hakemukset poistettiin rekisteristä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin 14.12.2004 antamalla määräyksellä.

31 Tanskan kuningaskunta pyysi kanteessaan asioiden T-309/04 ja T-317/04 yhdistämistä. TV2 A/S ja komissio eivät vastustaneet tätä pyyntöä.

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 2.12.2004 jättämällään asiakirjalla Viasat pyysi saada osallistua asiaan väliintulijana tukeakseen komission vaatimuksia asiassa T-317/04.

33 Tanskan kuningaskunta pyysi 17.1.2005 päivätyllä kirjeellä, että tiettyjä asian T-317/04 kannekirjelmään ja vastineeseen sisältyviä seikkoja käsiteltäisiin luottamuksellisesti Viasatiin nähden. Koska Viasatin väliintulohakemus kuitenkin hylättiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 13.4.2005 antamalla määräyksellä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 1.3.2007 antamalla määräyksellä todettiin, että lausunnon antaminen edellä mainitusta luottamuksellisesta käsittelystä ei ole tarpeen.

34 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 2., 10. ja 13.12.2004 jättämillään asiakirjoilla Viasat ja SBS pyysivät saada osallistua asiaan väliintulijoina tukeakseen komission vaatimuksia asiassa T-309/04 ja European Broadcasting Union (EBU) pyysi saada osallistua asiaan tukeakseen TV2 A/S:n vaatimuksia samassa asiassa.

35 Viasatin, SBS:n ja EBU:n väliintulohakemukset hyväksyttiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 18.4. ja 6.6.2005 antamilla määräyksillä.

36 TV2 A/S pyysi 14.1. ja 13.2.2005 päivätyillä kirjeillä, että tiettyjä asian T-309/04 kannekirjelmään ja vastineeseen sisältyviä seikkoja käsiteltäisiin luottamuksellisesti väliintulijoihin nähden. Väliintulijat eivät vastustaneet näitä pyyntöjä.

37 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 1.3.2007 antamalla määräyksellä hyväksyttiin edellä mainitut luottamuksellista käsittelyä koskevat pyynnöt.

38 SBS pyysi 8.11.2005 päivätyllä asiakirjalla asian T-336/04 (SBS A/S ja SBS Ltd v. komissio) yhdistämistä nyt käsiteltävinä oleviin yhdistettyihin asioihin ja asiaan T-329/04 (Viasat v. komissio). Kaikki osapuolet EBU:ta lukuun ottamatta esittivät huomautuksia tästä yhdistämispyynnöstä.

39 Vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 24.10.2006 päivättyyn kirjalliseen kysymykseen Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S jättivät 10.11.2006 huomautuksensa siitä kysymyksestä, onko niillä asiassa edelleen oikeusturvan tarvetta pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen tekemisen jälkeen.

Asia T-329/04

40 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 2.8.2004 jättämällään kannekirjelmällä Viasat nosti kanteen asiassa T-329/04.

41 Tanskan kuningaskunta, TV2 A/S, EBU ja British Broadcasting Corp. (BBC) pyysivät 18.11., 1.12. ja 14.12.2004 päivätyillä asiakirjoilla saada osallistua asian käsittelyyn väliintulijoina tukeakseen komission vaatimuksia.

42 SBS pyysi 9.12.2004 päivätyllä asiakirjalla saada osallistua asian käsittelyyn tukeakseen Viasatin vaatimuksia.

43 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 18.4. ja 6.6.2005 antamilla määräyksillä Tanskan kuningaskunta, TV2 A/S ja EBU hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia, SBS hyväksyttiin väliintulijaksi tukemaan Viasatin vaatimuksia ja BBC:n väliintulohakemus hylättiin.

44 Viasat pyysi 6. ja 17.12.2004 sekä 18.1., 1.3. ja 30.5.2005 päivätyillä kirjeillä, että eräitä kannekirjelmään ja kantajan vastauksen 12.5.2005 jätettyyn korjaukseen sisältyviä seikkoja käsiteltäisiin luottamuksellisesti väliintulijoihin nähden. Jotkut väliintulijoista vastustivat näitä pyyntöjä.

45 SBS pyysi 8.11.2005 päivätyllä asiakirjalla asian T-336/04 yhdistämistä asioihin T-309/04, T-317/04 ja T-329/04. Kaikki osapuolet EBU:ta lukuun ottamatta esittivät huomautuksia tästä yhdistämispyynnöstä.

46 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 1.3.2007 antamalla määräyksellä hyväksyttiin osittain luottamuksellista käsittelyä koskevat pyynnöt.

Asia T-336/04

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 13.8.2004 jättämällään kannekirjelmällä SBS nosti kanteen asiassa T-336/04.

48 Tanskan kuningaskunta, TV2 A/S, EBU ja BBC pyysivät 18.11., 1.12., 13.12. ja 14.12.2004 päivätyillä asiakirjoilla saada osallistua asian käsittelyyn tukeakseen komission vaatimuksia.

49 Viasat pyysi 1.12.2004 päivätyllä asiakirjalla saada osallistua asian käsittelyyn tukeakseen SBS:n vaatimuksia.

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 15.4. ja 10.5.2005 antamilla määräyksillä Tanskan kuningaskunta, TV2 A/S ja EBU hyväksyttiin asiassa väliintulijoiksi tukemaan komission vaatimuksia, Viasat hyväksyttiin väliintulijaksi tukemaan SBS:n vaatimuksia ja BBC:n väliintulohakemus hylättiin.

51 SBS pyysi 29.12.2004 ja 18.3., 20.4., 27.5. ja 8.7.2005 päivätyillä kirjeillä, että tiettyjä kannekirjelmään, vastineeseen ja kantajan vastukseen sisältyviä seikkoja käsiteltäisiin luottamuksellisesti väliintulijoihin nähden. Jotkut väliintulijoista vastustivat näitä pyyntöjä.

52 SBS pyysi 8.11.2005 päivätyllä asiakirjalla asian T-336/04 yhdistämistä asioihin T-309/04, T-317/04 ja T-329/04. Kaikki osapuolet EBU:ta lukuun ottamatta esittivät huomautuksia tästä yhdistämispyynnöstä.

53 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen viidennen jaoston puheenjohtajan 1.3.2007 antamalla määräyksellä hyväksyttiin osittain luottamuksellista käsittelyä koskevat pyynnöt.

54 Kuultuaan asianosaisten ja muiden osapuolten huomautukset asioiden yhdistämisestä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo työjärjestyksensä 50 artiklan 1 kohdan nojalla, että asiat T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04 on yhdistettävä lopullista tuomiota varten.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

55 TV2 A/S, jota EBU tukee oikeudenkäyntikuluja koskevaa vaatimusta lukuun ottamatta, vaatii asiassa T-309/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– toissijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen 2 artiklan

– tai ainakin alentaa mainitun päätöksen 1 artiklan lopussa ja 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää vähintään 167 miljoonalla DKK:lla vuodesta 1997 alkavin vaikutuksin ja kumoaa riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun korkoja koskevan vaatimuksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

56 Tanskan kuningaskunta vaatii asiassa T-317/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– toissijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen 2 artiklan

– tai ainakin kumoaa riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 3 ja 4 kohdan

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

57 Komissio vaatii asiassa T-309/04, jossa sitä tukevat Viasat ja SBS, ja asiassa T-317/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteet

– velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

58 Viasat, jota SBS tukee, vaatii asiassa T-329/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan sikäli kuin se koskee kyseisen päätöksen sitä osaa, jossa tuen todetaan soveltuvan yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

59 SBS, jota Viasat tukee, vaatii asiassa T-336/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan sikäli kuin komissio toteaa siitä, että TV2:lle vuosina 1995–2002 lupamaksuvaroina ja muina kyseisessä päätöksessä kuvailtuina toimenpiteinä myönnetty tuki soveltuu yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

60 Komissio, jota Tanskan kuningaskunta, TV2 A/S ja EBU tukevat, vaatii asioissa T-329/04 ja T-336/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteet

– velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden tutkittavaksi ottaminen

61 Komissio esittää vastauksissaan, että Tanskan kuningaskunnalla ja TV2 A/S:llä ei ole oikeusturvan tarvetta riidanalaisen päätöksen suhteen. Se katsoo, että kyseisen

päätöksen ja pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen kokonaisvaikutus on kaiken kaikkiaan positiivinen näille kantajille.

62 Niiden kanteen tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten, jotka kuuluvat ehdottomiin prosessinedellytyksiin, ja erityisesti oikeussuojan tarpeen puuttumisen osalta (asia 108/86, D.M. v. neuvosto ja TSK, määräys 7.10.1987, Kok. 1987, s. 3933, 10 kohta ja asia T-398/02 R, Linea GIG v. komissio, määräys 27.3.2003, Kok. 2003, s. II-1139, 45 kohta) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia omasta aloitteestaan, onko kantajilla intressi saada riidanalainen päätös kumotuksi (yhdistetyt asiat T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-245/00–T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00–T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-274/00–T-276/00, T-281/00, T-287/00 ja T-296/00 Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ym. v. komissio, määräys 10.3.2005, Kok. 2005, s. II-787, 22 kohta ja asia T-141/03, Sniace v. komissio, tuomio 14.4.2005, Kok. 2005, s. II-1197, 22 kohta).

63 Aluksi on muistutettava, että EY 230 artiklassa erotetaan selvästi yhtäältä yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden oikeus nostaa kumoamiskanteita ja toisaalta luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden vastaava oikeus. Mainitun artiklan toisessa kohdassa myönnetään nimenomaisesti kaikille jäsenvaltioille oikeus riitauttaa kumoamiskanteella komission päätösten laillisuus, eikä tämän oikeuden käyttäminen edellytä oikeusturvan tarpeen toteennäyttämistä. Jäsenvaltion ei täten kanteen tutkittavaksi ottamiseksi ole osoitettava, että sen riitauttamalla komission toimella on kyseiseen jäsenvaltioon nähden oikeusvaikutuksia. Jotta jäsenvaltio voi nostaa kumoamiskanteen komission toimesta, toimen on kuitenkin oltava tarkoitettu tuottamaan oikeusvaikutuksia (ks. asia C-208/99, Portugali v. komissio, määräys 27.11.2001, Kok. 2001, s. I-9183, 22–24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 EY 230 artiklan toisen kohdan sanamuodon ja edellisessä kohdassa mainitun oikeuskäytännön valossa Tanskan kuningaskunnan nostaman kanteen osalta on ilmeisen selvää, että kyseinen kantaja voi esillä olevassa asiassa nostaa kumoamiskanteen jo pelkästään siitä syystä, että kyseessä on jäsenvaltio.

65 On nimittäin kiistatonta, että riidanalainen päätös on päätösluonteinen toimi, koska sillä on pakottavia oikeusvaikutuksia.

66 Tässä tilanteessa komission väite, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen ja pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen kokonaisvaikutus on kokonaisuutena arvioituna positiivinen Tanskan kuningaskunnalle, jolla ei täten ole oikeussuojan tarvetta, on selvästi perusteeton. Joka tapauksessa tämä komission väite perustuu toteen näyttämättömälle olettamalle siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kumoa pääomarakenteen vahvistamista koskevaa päätöstä niiden tällä hetkellä vireillä olevien kumoamiskanteiden johdosta, jotka SBS (asia T-12/05) ja Viasat (asia T-16/05) ovat nostaneet kyseisestä päätöksestä.

67 TV2 A/S:n nostaman kanteen osalta on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tällaisen kanteen tutkittavaksi ottaminen edellyttää, että kanteen nostaneella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tämän intressin on oltava jo syntynyt ja edelleen olemassa, ja sitä on arvioitava sillä hetkellä, kun kanne on nostettu (edellä 62 kohdassa mainittu asia Sniace v. komissio, tuomion 25 kohta ja asia T-136/05, Salvat père & fils ym. v. komissio, tuomio 20.9.2007, Kok. 2007, s. II-4063, 34 kohta).

68 Tällainen intressi edellyttää, että toimen kumoamisella voi itsessään olla oikeusvaikutuksia, tai toisin ilmaistuna, että kanne on omiaan mahdollisesti tuottamaan sen nostajalle jotakin hyötyä (ks. asia T-310/00, MCI v. komissio, tuomio 28.9.2004, Kok. 2004, s. II-3253, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

69 Esillä olevassa asiassa on todettava, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä ensinnäkin katsonut, että TV2:n hyväksi toteutettuja rahoitustoimenpiteitä on pidettävä valtiontukena, ja tämän jälkeen tutkinut, voitiinko näitä toimenpiteitä pitää yhteismarkkinoille soveltuvina EY 86 artiklan 2 kohdassa asetettujen edellytysten

valossa, arvioimalla käsiteltävänä olevassa asiassa, oliko julkinen rahoitus oikeasuhteinen julkisen palvelun tarpeisiin nähden. Komissio päätyi katsomaan, että tuet, joita TV2:lle oli vuosina 1995–2002 myönnetty lupamaksuvaroina ja muina riidanalaisessa päätöksessä kuvailtuina toimenpiteinä, soveltuivat yhteismarkkinoille EY 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti lukuun ottamatta 628,2 miljoonan DKK:n suuruista määrää (riidanalaisen päätöksen 1 artikla).

70 TV2 A/S on riidanalaisessa päätöksessä nimetty yritykseksi, jonka hyväksi on tosiasiallisesti toteutettu toimenpiteitä, joiden on osittain katsottu olevan yhteismarkkinoille soveltumattomia, ja täten Tanskan kuningaskunnalle asetettu takaisinperintävelvoite kohdistuu tähän yritykseen (riidanalaisen päätöksen 163 perustelukappale ja 2 artikla). Lisäksi on kiistatonta, että TV2 A/S on todella kokonaisuudessaan suorittanut Tanskan kuningaskunnalle maksettavaksi asetetut määrät kyseisen takaisinperintävelvollisuuden täyttämisen yhteydessä.

71 On katsottava, että TV2 A/S:llä on näissä olosuhteissa oikeussuojan tarve riidanalaisen päätöksen osalta, että se saisi päätöksen kumotuksi joko kokonaisuudessaan tai osittain.

72 Tämän suhteen on ensinnäkin korostettava, että esillä oleva asia – jossa on kyse päätöksestä, jossa todetaan myönnetyksi tukea, joka osittain soveltuu yhteismarkkinoille ja osittain on yhteismarkkinoille soveltumaton – eroaa asioista, jotka ovat luoneet oikeuskäytännön, jossa tietyissä olosuhteissa katsotaan, että tutkittavaksi ottamisen edellytykset eivät täyty sellaisen kanteen osalta, jonka tuensaaja on nostanut komission päätöksestä, jolla toimenpide luokitellaan kokonaisuudessaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi (asia T-212/00, Nuove Industrie Molisane v. komissio, tuomio 30.1.2002, Kok. 2002, s. II-347 ja edellä 62 kohdassa mainittu asia Sniace v. komissio).

73 Toiseksi on huomattava, että olosuhteet, joissa komissio on esillä olevassa asiassa arvioinut kyseessä olevien tukien hyväksyttävyyttä, estävät TV2 A/S:n nostaman kanteen tutkittavaksi ottamisen arvioimisen siten, että riidanalainen päätös jaettaisiin kahteen osaan, joista toisessa katsotaan, että riidanalaiset toimenpiteet ovat yhteismarkkinoille osittain soveltuvaa valtiontukea, ja toisessa luokitellaan ne osittain yhteismarkkinoille soveltumattomaksi valtiontueksi.

74 Komissio on riidanalaisessa päätöksessä tarkistanut, vastasiko valtion rahoitustoimenpiteiden kokonaisuus tutkinnan kohteena olevalla ajanjaksolla määrää, joka ylitti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun nettokustannukset. Komissio arvioi täten mainittuja toimenpiteitä kokonaisuudessaan ja suoritti laskelman, jonka lopputulos oli se, että korvausta oli suoritettu liikaa 628,2 miljoonaa DKK ja tätä määrää pidettiin yhteismarkkinoille soveltumattomana, ja tämä määrittää täten vastavuoroisesti hyväksyttävän tuen määrän. Komission analyysi osoittaa näin, kuinka toimenpiteiden luokitteleminen yhteismarkkinoille soveltuviksi on keskinäisessä riippuvuussuhteessa ja luonteeltaan erottamaton suhteessa niiden luokittelemiseen kyseisille markkinoille soveltumattomiksi.

75 Tämä tilanne eroaa täten myös tilanteesta, jossa yhteisöjen tuomioistuimet ovat oikeussuojan tarpeen puuttumisen johdosta jättäneet tutkimatta kumoamiskanteen, jonka tuensaaja on nostanut komission päätöksestä sikäli kuin päätöksen päätösosan erityisessä säännöksessä pidettiin yhteismarkkinoille soveltuvana yhtä kolmesta riidanalaisesta rahoitustoimenpiteestä, jotka oli kaikki toteutettu itsenäisesti (edellä 67 kohdassa mainittu asia Salvat père & fils ym. v. komissio, tuomion 48 kohta).

76 Lisäksi edellä 66 kohdan lopussa mainituista syistä TV2 A/S:n oikeussuojan tarvetta ei voida kyseenalaistaa komission arvioinnilla, joka perustuu riidanalaisen päätöksen ja pääomarakenteen vahvistamista koskevan päätöksen väitettyyn positiiviseen kokonaisvaikutukseen.

77 Joka tapauksessa, vaikka oletettaisiin, että TV2 A/S:n riidanalaisesta päätöksestä nostaman kanteen tutkittavaksi ottaminen on selvitettävä yhtäältä siltä osin kuin päätöksessä luokitellaan riidanalaiset toimenpiteet osittain yhteismarkkinoille soveltumattomaksi valtiontueksi ja toisaalta siltä osin kuin siinä luokitellaan kyseiset toimenpiteet osittain mainituille markkinoille soveltuviksi, kanne olisi kuitenkin otettava tutkittavaksi myös viimeksi mainitulta osin.

78 On muistutettava, että kantaja voi vedota oikeussuojan tarpeeseen, joka liittyy tulevaan oikeudelliseen tilanteeseen, kunhan se näyttää toteen, että vaikutus tähän tilanteeseen on jo nyt varma. Sen vuoksi kantaja ei voi vedota tuleviin ja epävarmoihin tilanteisiin perustellakseen tarvettaan saada kumottua riidanalainen toimi (asia T-138/89, NBV ja NVB v. komissio, tuomio 17.9.1992, Kok. 1992, s. II-2181, 33 kohta).

79 Oikeuskäytännöstä, joka perustuu kumoamiskanteeseen, jonka tuensaaja nostaa komission päätöksestä, jolla kyseessä olevan tuen todetaan soveltuvan täysin yhteismarkkinoille tai jolla yhden kolmesta riidanalaisesta rahoitustoimenpiteestä todetaan soveltuvan yhteismarkkinoille, ilmenee, että oikeussuojan tarve voi johtua todellisesta ”vaarasta” siitä, että kantajien oikeusasemaan vaikutetaan muiden tuomioistuimissa nostamilla kanteilla (ks. vastaavasti edellä 67 kohdassa mainittu asia Salvat père et fils ym. v. komissio, tuomion 43 kohta), tai se voi johtua myös siitä, että kanteiden nostamisen ”vaara” oli jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva (edellä 62 kohdassa mainittu asia Sniace v. komissio, tuomion 28 kohta) hetkellä, jolloin kanne nostettiin yhteisöjen tuomioistuimissa.

80 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että TV2 A/S on 10.11.2006 päivätyissä huomautuksissaan samoin kuin sittemmin istunnossa todennut – ilman että tätä on kiistetty – olevansa yhdessä Tanskan kuningaskunnan kanssa vastaajana Viasatin helmikuussa 2006 Østre Landsretissä vireille panemissa oikeudenkäynneissä, joissa vaaditaan TV2 A/S:n ja Tanskan kuningaskunnan velvoittamista suorittamaan yhteisvastuullisesti tai erikseen Viasatille 200 miljoonaa DKK sillä perusteella, että kyseessä olevaa valtiontukea ei ole ilmoitettu komissiolle ja että tämä lainvastainen tuki on mahdollistanut sen, että TV2 on mainosajan myynnissä voinut noudattaa edullista hinnoittelustrategiaa, joka puolestaan on aiheuttanut vahinkoa Viasatille. TV2 A/S on

täsmentänyt – edelleen ilman että tätä on kiistetty –, että mainitun Østre Landsretissä vireillä olevan menettelyn käsittelyä on lykätty siihen saakka, kunnes ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antaa tuomionsa asioissa, jotka koskevat riidanalaisen päätöksen lainmukaisuutta.

81 Vaikka asiassa onkin kiistatonta, että TV2 A/S on nostanut kumoamiskanteensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ennen kuin Viasat on nostanut kanteen kansallisissa tuomioistuimissa, on katsottava, että se, että TV2 A/S:n kanteen nostamishetkellä vallinnut kansallisiin oikeudenkäynteihin liittyvä vaara oli jo syntynyt ja edelleen olemassa, on esillä olevassa asiassa näytetty enemmän kuin selvästi toteen sillä seikalla, että kyseinen vaara ei suinkaan säilynyt teoreettisena vaan se realisoitui konkreettisesti Viasatin vireille panemien oikeudenkäyntien johdosta, jotka ovat tällä hetkellä vireillä kansallisessa tuomioistuimessa ja joiden käsittelyä on lisäksi lykätty nimenomaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisun antamiseen saakka.

82 TV2 A/S:llä on täten intressi vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan, eli myös niiltä osin kuin sillä luokitellaan riidanalaiset toimenpiteet valtiontueksi, joka osittain soveltuu yhteismarkkinoille.

83 Edellä esitettyjen perustelujen johdosta nyt käsiteltävänä olevat riidanalaisesta päätöksestä nostetut kumoamiskanteet on otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

84 Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostetut kanteet sisältävät yhdeksän kanneperustetta. Ensimmäinen kanneperuste koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista. Toinen

perustuu EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomiseen sikäli että lupamaksutulot ja mainostulot, jotka TV2:lle siirrettiin TV2-rahaston välityksellä, eivät ole valtion varoja. Kolmas kanneperuste perustuu virheeseen ylisuuren korvauksen laskemisessa. Neljäs kanneperuste perustuu siihen, että väitetty ylisuuri korvaus on kohtuullista voittoa. Viides kanneperuste koskee sitä, että ristikkäistuen puuttuessa ylisuuri korvaus ei muodosta valtiontukea. Kuudennen kanneperusteen mukaan asiassa ei ole kyse valtiontuesta, koska valtion rahoitus täytti markkinataloudessa toimivan yksityisen sijoittajan kriteerin. Seitsemäs kanneperuste koskee sitä, että ylisuuri korvaus muodostaa julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi tarpeellisen varannon. Kahdeksannen kanneperusteen mukaan tuen takaisinperintä TV2 A/S:ltä on lainvastaista ja loukkaa luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteita. Yhdeksäs kanneperuste perustuu siihen, että riidanalainen päätös on lainvastainen korkojen takaisinperinnän osalta.

85 Asiassa T-329/04 nostettu kanne sisältää kolme kanneperustetta. Ensimmäinen koskee TV2:n julkisen palvelun tehtävän määrittelemistä virheellisesti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyväksi palveluksi (jäljempänä YTT-palvelu). Toisen kanneperusteen mukaan yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 58 kohdassa tarkoitettu tehokkaasti toimivan kaupallisen yhtiön kriteeri ei ole asianmukainen arvioitaessa julkista palvelua rahoittamalla toteutettua mainosajan myyntiin liittyvää ristikkäistukea, ja tämä arviointi olisi pitänyt suorittaa EY 87 artiklan 1 kohdan puitteissa siten, että huomioon otetaan TV2:n tehokkuusaste. Kolmannen kanneperusteen mukaan tulojen maksimointiin perustuvaa arviointiperustetta ei voida soveltaa tämän ristikkäistuen arviointiin.

86 Asiassa T-336/04 nostetussa kanteessa esitetään kahdeksan kanneperustetta. Ensimmäisen kanneperusteen mukaan asiassa on rikottu EY 86 artiklan 2 kohtaa ja EY 87 ja EY 88 artiklaa, koska yhteismarkkinoille soveltuvana on pidetty tukea, joka on lainvastainen ilmoittamatta jättämisen johdosta. Toinen kanneperuste koskee TV2:n julkisen palvelun tehtävän virheellistä luokittelemista YTT-palveluksi. Kolmas kanneperuste perustuu EY 86 artiklan 2 kohdan ja EY 87 ja EY 88 artiklan sekä Amsterdamin pöytäkirjan rikkomiseen sillä perusteella, että esillä oleva valtiontuki on

hyväksytty tulojen maksimointikriteerin nojalla ja siitä syystä, että todistustaakka siirrettiin SBS:lle. Kyseinen kanneperuste perustuu myös ilmeiseen arviointivirheeseen. Neljäs kanneperuste koskee tulojen maksimointikriteerin soveltamisen yhteydessä tehtyjä ilmeisiä arviointivirheitä. Viides kanneperuste koskee EY 86 artiklan 2 kohdan sääntöjenvastaista soveltamista, kun otetaan huomioon komission epäilyt. Kuudes kanneperuste perustuu EY 86 artiklan 2 kohdan soveltamiseen ilmeisen virheellisesti TV2 Zululle myönnettyyn tukeen. Seitsemännen kanneperusteen mukaan TV2:n nettokustannusten oikeasuhtaisuutta sen julkisen palvelun velvoitteisiin nähden ei ole tutkittu. Kahdeksas kanneperuste perustuu siihen, että asiassa on rikottu EY 86 artiklan 2 kohtaa ja tehty ilmeisiä virheitä sikäli kuin kyse on komission arvioinnista TV2:n julkisen palvelun tehtävän täyttämisen tanskalaisesta julkisesta valvonnasta.

87 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan on syytä tutkia ensimmäiseksi asiassa T-329/04 nostetun kanteen ensimmäinen kanneperuste ja asiassa T-336/04 nostetun kanteen toinen kanneperuste, jotka perustuvat TV2:n julkisen palvelun tehtävän luokittelemiseen virheellisesti YTT-palveluksi.

Asiassa T-329/04 nostetun kanteen ensimmäinen kanneperuste ja asiassa T-336/04 nostetun kanteen toinen kanneperuste, jotka perustuvat TV2:n julkisen palvelun tehtävän luokittelemista virheellisesti YTT-palveluksi

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

88 Esillä olevilla kanneperusteilla SBS ja Viasat riitauttavat riidanalaisen päätöksen sikäli kuin komissio on pitänyt TV2:n julkisen palvelun velvoitteiden määritelmää

hyväksyttävänä YTT-palvelun käsitteeseen nähden. Mainittujen osapuolten mukaan käytetty määritelmä on liian laaja ja epätäsmällinen.

89 SBS toteaa, että TV2:n julkisen palvelun velvoitteet on määritelty saavutettavina tavoitteina ja ne jättävät tälle yleisradioyhtiölle mahdollisuuden valita vapaasti käytettävät keinot ja antavat sille näin mahdollisuuden sisällyttää minkä tahansa toiminnan valtion rahoittaman julkisen palvelun piiriin.

90 SBS:n mukaan julkisen palvelun piiriin voi kuulua ainoastaan kannattamattomia televisio-ohjelmia, ainakin tilanteissa, joissa julkisia palveluja suorittava yleisradioyhtiö saa sekarahoitusta siten, että se saa rahoitusta sekä valtiolta että mainosajan myynnistä. Sekarahoitusta saava julkisia palveluja suorittava yleisradioyhtiö ajautuu väistämättä alentamaan mainoshintoja vähentääkseen kaupallisten toimijoiden tuloja.

91 TV2:n julkisen palvelun määritelmä ei SBS:n mukaan ole hyväksyttävissä, koska se ei eroa niistä velvoitteista, joita Tanskan lainsäädännössä asetetaan kaupallisille tv-yhtiöille.

92 Lisäksi komissio ei mainitun kantajan mukaan ole tutkinut oikein TV2:n julkisen palvelun tehtävää, koska se on jättänyt tutkimatta kyseisen tehtävän vuosilta 1995–2000.

93 Lisäksi SBS toteaa, että TV2:n koko ohjelmatarjonnan pitäminen julkisena palveluna on ristiriidassa yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon kanssa, koska koko ohjelmatarjonta ei aiheuta kyseisen tiedonannon 44 kohdassa tarkoitettuja ”ylimääräisiä” kustannuksia. Vaikka julkiselle yleisradiopalvelulle hyväksyttäisiin laaja määritelmä, olisi EY 86 artiklan 2 kohdan vastaista katsoa, että kaikki yleisradioyhtiön kulut

liittyvät julkiseen palveluun. Tällaisella tulkinnalla loukattaisiin mainitun kantajan mukaan edellytystä, jonka mukaan hyvityksen kohteena voivat olla ainoastaan kustannukset, ”joita yleisradioyhtiölle ei muutoin olisi aiheutunut”.

94 Viasat väittää, että merkittävä osa TV2:n ohjelmistosta ei eroa mitenkään sen omista ohjelmistoista tai SBS A/S:n ohjelmistoista. Komission olisi pitänyt analysoida perusteellisesti TV2:n ohjelmatyyppejä, verrata niitä kaupallisten tv-kanavien ohjelmiin ja yksilöidä näin ohjelmatyypit, joiden sisältö on julkisen palvelun mukainen.

95 Komissio, jota TV2 A/S, Tanskan kuningaskunta ja EBU tukevat, väittää, että kantajien näkemys perustuu kohtuuttoman rajalliseen katsantokantaan YTT-palvelun käsitteestä. Komissio muistuttaa jäsenvaltioille kyseisen palvelun käsitteen osalta myönnetystä toimintavapaudesta, jota – yleisradiotoiminnan osalta – korostetaan Amsterdamin pöytäkirjassa. Komissio muistuttaa myös, että sillä oleva valvontatehtävä YTT-palvelun määritelmän osalta rajoittuu sen tarkistamiseen, että kyseiseen määritelmään ei liity ilmeisen selvää virhettä.

96 Komissio toteaa, että TV2:n palveluihin liittyvän tehtävän määritelmä ei ole laaja eikä epätäsmällinen eikä mitenkään epätavallinen muissa jäsenvaltioissa käytettyihin määritelmiin verrattuna. Kantajien väite ei komission mukaan kohdistu kyseisen määritelmän täsmällisyyteen vaan TV2:lle osoitetun tehtävän laajuuteen. Väite, jonka mukaan YTT-palvelu pitäisi yleisradiotoiminnan osalta rajata kannattamattomiin ohjelmiin, on komission mukaan virheellinen. Väite, jonka mukaan kantajat tarjoavat samoja ohjelmia kuin TV2, ei ole perusteltu, ja komission mukaan on joka tapauksessa

liian pelkistettyä väittää, että TV2:n tuotanto ei voi olla YTT-palvelua, koska kaupalliset tv-kanavat tarjoavat samanlaisen ohjelmavalikoiman.

97 Niistä moitteista, joiden mukaan komission olisi pitänyt verrata TV2:n ja kaupallisten tv-kanavien ohjelmatarjontaa, komissio toteaa, ettei sen tehtävänä ole tällaisen vertailun suorittaminen. Jäsenvaltiot määrittävät julkisen palvelun tehtävän laajuuden ja niillä on tältä osin laaja harkintavalta.

98 TV2:lle ja kaupallisille kanaville väitetysti asetetuista samanlaisista velvoitteista komissio huomauttaa, että riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleesta ilmenee, että ainoastaan TV2:lla on lakiin perustuva nimenomainen velvollisuus täyttää julkisen palvelun velvoite. Kyseiselle kanavalle näissä puitteissa asetetut velvoitteet ovat laajemmat kuin edellytykset, joiden on täytyttävä lähetysluvan saamiseksi.

99 Lisäksi sillä seikalla, että TV2 saa sekarahoitusta, ei komission mukaan ole merkitystä YTT-palvelun määritelmän kannalta, koska kyseinen seikka liittyy vasta oikeasuhtaisuuden tutkintaa koskevaan vaiheeseen. Komissio toteaa, että yleisömäärissä mitatun markkinaosuuden kasvattaminen ei ole yleisradioyhtiön olemassaolon tarkoitus.

100 Lopuksi komissio toteaa yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon 44 kohtaan perustuvista väitteistä, että sellaisen julkisen palvelun tehtävän puitteissa, joka edellyttää yleisradioyhtiöltä tietyt kriteerit täyttävää ohjelmatarjontaa, ja sen seikan

valossa, että on hyväksyttävää, että tähän tehtävään voi sisältyä tasapainoisen ja vaihtelevan ohjelmiston tarjoaminen, kaikkia tällaisen tehtävän puitteissa luotuja ohjelmia on pidettävä mainitussa 44 kohdassa tarkoitetulla tavalla ”ylimääräisinä”.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

101 Ensimmäiseksi on muistutettava, että kuten oikeuskäytännössä on todettu (ks. vastaavasti asia T-106/95, FFSA ym. v. komissio, tuomio 27.2.1997, Kok. 1997, s. II-229, 99 kohta) ja kuten komissio mainitsee yleishyödyllisistä palveluista Euroopassa 20.9.2000 antamassaan tiedonannossa (KOM(2000) 580 lopullinen, 22 kohta), jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta, kun ne määrittelevät sen, mitä ne pitävät YTT-palveluna. Tämän johdosta komissio voi asettaa kyseenalaiseksi sen, miten jäsenvaltio on määritellyt kyseiset palvelut, ainoastaan silloin kun on kyse ilmeisestä virheestä (julkisasiamies Léger’n ratkaisuehdotus asiassa C-309/99, Wouters ym., tuomio 19.2.2002, Kok. 2002, s. I-1577 ja I-1583, 162 kohta ja asia T-17/02, Olsen v. komissio, tuomio 15.6.2005, Kok. 2005, s. II-2031, 216 kohta).

102 YTT-palvelujen merkitystä Euroopan unionille ja tarvetta varmistaa näiden palvelujen toiminta on korostettu lisäämällä EY 16 artikla EY:n perustamissopimukseen Amsterdamin sopimuksella (ks. tältä osin julkisasiamies Alberin ratkaisuehdotus asiassa C-340/99, TNT Traco, tuomio 17.5.2001, Kok. 2001, s. I-4109, s. I-4112, ratkaisuehdotuksen 94 kohta; julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus asiassa C-475/99, Ambulanz Glöckner, tuomio 25.10.2001, Kok. 2001, s. I-8089, s. I-8094, ratkaisuehdotuksen 175 kohta; julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus asiassa C-126/01, GEMO, tuomio 20.11.2003, Kok. 2003, s. I-13769, s. I-13772, ratkaisuehdotuksen 124 kohta ja julkisasiamies Poiares Maduron ratkaisuehdotus asiassa C-205/03 P, FENIN v. komissio, tuomio 11.7.2006, Kok. 2006, s. I-6295, s. I-6297, alaviite 35 ratkaisuehdotuksen 26 kohdassa; ks. myös asia T-53/01 R, Poste Italiane v. komissio, määräys 28.5.2001, Kok. 2001, s. II-1479, 132 kohta).

103 Asiassa 155/73, Sacchi, 30.4.1974 annetussa tuomiossa (Kok. 1974, s. 409, Kok. Ep. II, s. 271), joka koski muun muassa kysymystä siitä, muodostaako jäsenvaltion yritykselle antama yksinoikeus tarjota kaikenlaisia televisiolähetyksiä, jopa mainostarkoituksiin käytettyjä, kilpailusääntöjen rikkomisen, yhteisöjen tuomioistuin katsoi erityisesti yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun osalta, että jäsenvaltiot voivat laillisesti määritellä tällaisen palvelun niin, että se kattaa yleisluonteisen ohjelmiston lähettämisen. Tässä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että ”mikään määräys perustamissopimuksessa ei estä sitä, että jäsenvaltiot poistavat joko taloudellista tai muuta kuin taloudellista yleistä etua koskevista syistä yleisradiolähetykset – – kilpailun piiristä antamalla niitä koskevan yksinoikeuden yhdelle tai useammalle laitokselle” (em. asia Sacchi, tuomion 14 kohta; ks. myös julkisasiamies Reischlin ratkaisuehdotus tässä asiassa, s. 433 ja 445, toinen, kolmas, neljäs ja viides kohta ja julkisasiamies Léger’n ratkaisuehdotus edellä 101 kohdassa mainitussa asiassa Wouters ym., ratkaisuehdotuksen 163 kohta).

104 Kun jäsenvaltiot ovat Amsterdamin pöytäkirjassa lausuneet, että ”jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus”, ne ovat viitanneet suoraan käyttöönsä ottamiin julkisen palvelun yleisradiotoiminnan järjestelmiin, joiden tehtävänä on lähettää näiden jäsenvaltioiden koko väestön hyödyksi yleisiä televisio-ohjelmia.

105 Lopuksi on palautettava mieliin sanamuoto, jota käyttäen neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden edustajat vahvistivat julkisesta yleisradiotoiminnasta 25.1.1999 antamassaan päätöslauselmassa (EYVL C 30, s. 1) yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun tärkeyden.

106 Tässä päätöslauselmassa jäsenvaltiot, jotka ”katsovat, että yleisradiotoiminnalla hoidetaan yleishyödyllisiä kulttuurisia, sosiaalisia ja demokratiaa koskevia tehtäviä, ja että sillä siksi on keskeinen merkitys demokratian, moniarvoisuuden, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden sekä kulttuurisen ja kielellisen moniarvoisuuden turvaamisessa;

painottavat, että uudessa mediaympäristössä tarjolla olevien ohjelmien monipuolistuminen korostaa entisestään julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajien laaja-alaisen tehtävän tärkeyttä [ja] palauttavat mieleen, että Amsterdamin sopimukse[n] pöytäkirjassa vahvistetaan jäsenvaltioiden toimivalta yleisradiotoiminnan tehtävien ja rahoituksen osalta", panevat merkille ja vahvistavat uudelleen, että mainitussa pöytäkirjassa vahvistetaan se, että "[ne] haluavat yksimielisesti korostaa julkisen yleisradiotoiminnan tehtävää", että "julkisen yleisradiotoiminnan on voitava vastaisuudessakin tarjota laaja ohjelmistovalikoima jäsenvaltioiden sille määrittelemän tehtävän mukaisesti puhutellakseen koko yhteiskuntaa" ja että "näin ollen on perusteltua, että julkisella yleisradiotoiminnalla pyritään saavuttamaan laaja yleisö".

107 Jäsenvaltiolla olevaa mahdollisuutta määritellä yleisradiotoimintaa koskeva YTT-palvelu laajasti siten, että se kattaa yleisluonteisen ohjelmiston lähettämisen, ei horjuta se, että julkisen yleisradiopalvelun tarjoaja harjoittaa myös kaupallista toimintaa, kuten mainosajan myyntiä.

108 Tämän mahdollisuuden horjuttaminen tekisi yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun määritelmän riippuvaiseksi YTT-palvelun rahoitustavasta. YTT-palvelu määritellään kuitenkin suhteessa siihen yleiseen etuun, joka sillä on tarkoitus tyydyttää, eikä suhteessa niihin keinoihin, joilla varmistetaan sen tarjoaminen. Kuten komissio toteaa yleisradiotoimintaa koskevan tiedonannon 36 kohdassa, "julkisen palvelun tehtävän määrittelyä koskevaa kysymystä ei pidä sekoittaa kysymykseen näiden palvelujen rahoitusjärjestelyistä".

109 Samoista syistä SBS ja Viasat ovat väärässä väittäessään, että yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun olisi – ainakin, jos yleisradioyhtiö saa sekarahoitusta – rajoituttava ainoastaan kannattamattomien ohjelmien lähettämiseen. Väite, jonka mukaan yleisradioyhtiö, joka vastaa laajoin ja laadullisin kriteerein määritellystä YTT-

palvelusta ja joka saa sekarahoitusta, ajautuu väistämättä – siitä syystä, että se noudattaa keinotekoisen alhaista hinnoittelupolitiikkaa mainosaikansa myynnissä – tukemaan kaupallista toimintaansa julkisen palvelun saamalla valtion rahoituksella, on hylättävä, koska se perustuu olettamukselle. Tällainen toiminta muodostaa enimmillääkin vain vaaran, jota jäsenvaltioiden on pyrittävä välttämään ja josta komission on tarvittaessa määrättävä seuraamuksia.

110 Mitä tulee kantajien viittaukseen yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 44 kohdan toiseen virkkeeseen, jonka mukaan ”[julkisen palvelun velvoitteet] voivat oikeuttaa korvaukseen, jos ne aiheuttavat sellaisia ylimääräisiä kustannuksia, joita yleisradioyhtiölle ei muutoin olisi aiheutunut”, on todettava, että tämän virkkeen tarkoituksena ei mitenkään ole – vihjaamalla kantajien väittämällä tavalla ”ylimääräisiä” kustannuksia koskevan maininnan johdosta, että ”ei-ylimääräisiä” kustannuksia olisi vastaavasti väistämättä olemassa – estää mahdollisuutta yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun määrittelemiseen laajasti ja täten vastaavasti evätä mahdollisuutta yleisradioyhtiön kustannusten rahoittamiseen kokonaisuudessaan.

111 Yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 44 kohdalla pyritään ainoastaan ilmaisemaan julkisen palvelun kustannusten korvaamiseen sovellettava suhteellisuusvaatimus sellaisin sanakääntein, että niiden piiriin voidaan sisällyttää kaikki mahdolliset tilanteet aina suppeasti ja täysin määrällisesti määritellystä yleisradiotoimintaa koskevasta YTT-palvelusta sellaiseen yleisradiotoimintaa koskevaan YTT-palveluun, joka on määritelty laajasti ja laadullisesti. Toisin kuin kantajat väittävät, täten ei ole mitenkään virheellistä katsoa komission esittämällä tavalla, että kaikki laajasti ja laadullisesti määritellyn yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun puitteissa tuotetut ohjelmat ovat ”ylimääräisiä” yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 44 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ja tästä syystä katsoa, että kaikki YTT-palvelusta vastaavan yleisradioyhtiön kustannukset ovat ”ylimääräisiä” ja että nämä palvelut voidaan rahoittaa valtion varoista.

112 On vielä lisättävä, että kantajien esittämän näkökannan hyväksyminen merkitsisi käytännössä sellaisten julkisia palveluja tuottavien televisiojärjestelmien tuomitsemista, joissa julkisesta palvelusta vastaavalla yleisradioyhtiöllä ei ole mahdollisuutta saada mainosrahoitusta ja joissa kyseinen yhtiö on täten riippuvainen kaikkien kustannustensa osalta valtion tuesta. Kantajien mukaan valtio ei myöskään näissä tilanteissa voi hyvittää tiettyjä kustannuksia, eli väitettyjä ”ei-ylimääräisiä kustannuksia”, joiden väistämätön olemassaolo voidaan kantajien mukaan johtaa yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon 44 kohdan sanamuodosta. Komissio toteaa pääasiallisesti tällä tavalla, kun se esittää, että kantajien näkemys edellyttää, että valtiontuen puuttuessa TV2 jatkaisi kuitenkin toimintaansa yksityisin varoin rahoitettuna yleisradioyhtiönä, mitä vastaan kuitenkin tosiseikat puhuvat.

113 Kaikista edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että jäsenvaltioiden toimivaltaa määritellä yleisradiotoimintaa koskevia YTT-palveluja laajoin ja laadullisin kriteerein siten, että ne kattavat laajan ohjelmavalikoiman lähettämisen, ei voida kiistää, samoin kuin ei voida kiistää jäsenvaltioilla olevaa mahdollisuutta käyttää kyseisten YTT-palvelujen rahoitukseen mainosrahoitusta.

114 Toiseksi on selvitettävä, onko komissio esillä olevassa asiassa tehnyt virheen katsoessaan riidanalaisessa päätöksessä, että Tanskan kuningaskunnan tapa määritellä TV2:lle uskottu yleishyödyllinen tehtävä voitiin hyväksyä.

115 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 84 perustelukappaleessa, että ”TV2:lla on [Tanskan lakiin perustuva] julkisen palvelun velvoite ’varmistaa television, radion, internetin ja vastaavien keinojen välityksellä kansalaisille laaja ohjelma- ja palvelutarjonta, joka kattaa uutiset, yleisen tiedotuksen, opetuksen, taiteen ja viihteen’”. Komissio mainitsee tässä perustelukappaleessa samaisen päätöksen 15 perustelukappaleen, jossa mainitaan kyseinen Tanskan laki ja jonka mukaan siinä säädetään, että ”[TV2:n ohjelmatarjonnassa] on pyrittävä laatuun, monipuolisuuteen ja moninaisuu-

teen”, ja että ”ohjelmasuunnittelussa tiedotus- ja sananvapaudella on ratkaiseva painoarvo”, ja lisäksi, että ”erityisesti on korostettava tanskan kieltä ja kulttuuria”.

116 Riidanalaisen päätöksen 85 perustelukappaleessa komissio katsoo, että ”vaikka TV2:n velvoitteet televisiotoiminnan osalta on määritelty laadullisesti ja laaja-alaisesti, – – tehtävän ’laaja-alainen’ määritelmä on yhdenmukainen yleisradiotoiminnasta annetun tiedonannon kanssa”.

117 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tämä komission arviointi ei ole virheellinen. Tanskan viranomaisten käyttämä määritelmä on kieltämättä laaja-alainen, koska sen pääasiallisesti laadullisesta luonteesta johtuen siinä jätetään yleisradioyhtiölle vapaus päättää ohjelmatarjontansa sisällöstä. Tämän määritelmän ei kuitenkaan voida väittää olevan kantajien esittämällä tavalla epätäsmällinen. Päinvastoin, TV2:n tehtävä on täysin selvä ja täsmällinen: sen on tarjottava kaikille tanskalaisille laatuun, monipuolisuuteen ja moninaisuuteen pyrkivä vaihteleva televisio-ohjelmisto.

118 Lisäksi sikäli kuin kantajien tarkoituksena on tällä epätäsmällisyyteen perustuvalla väitteellään riitauttaa Tanskan viranomaisten TV2:lle jättämä vapaus määrittää konkreettisesti ohjelmatarjontansa, on todettava, ettei ole millään muotoa epätavallista vaan päinvastoin normaalia, että yleisradioyhtiöllä on konkreettisissa ohjelmistovalinnoissaan toimituksellinen vapaus – luonnollisesti sille yleisradiotoimintaa koskevasta YTT-palvelusta vastaavana toimijana asetettujen laadullisten edellytysten noudattamisen asettamissa rajoissa – poliittiseen vallanpitäjään nähden. Tältä osin EBU, joka väliintulijana tukee komission vaatimuksia, on perustellusti korostanut

sananvapauden puolustamiseen liittyvistä syistä yleisradioyhtiöllä julkisvaltaan nähden olevan toimituksellisen vapauden tärkeyttä. Tämä sananvapaus määritellään Nizzassa 7.12.2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan (EYVL C 364, s. 1) 11 artiklassa ja Roomassa 4.11.1950 ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi allekirjoitetun yleissopimuksen 10 artiklassa siten, että kyseinen oikeus sisältää ”mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta”.

119 Mitä tulee siihen seikkaan, että komissio olisi virheellisesti pidättäytynyt TV2:n julkisen palvelun tehtävän määritelmään sellaisena kuin se esitetään yleisradiotoiminnasta annetun lain vuonna 2000 sovelletussa versiossa, mikään ei osoita, etteikö tässä määritelmässä, jota komissio käyttää riidanalaisen päätöksen 15 perustelukappaleessa ja joka tosiasiassa perustuu yleisradiotoiminnasta annetun lain 22.3.2001 julkaistuun konsolidoituun versioon nro 203, otettaisi asianmukaisesti huomioon TV2:lle kuuluvia julkisen palvelun velvoitteita myös tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana ennen vuotta 2000. Täten sekä tämä että aiemmin sovellettu määritelmä (joka sisältyi yleisradiotoiminnasta annetun lain 24.6.1994 julkaistuun konsolidoituun versioon nro 578) sisältävät molemmat samat ”laatua, monipuolisuutta ja moninaisuutta” koskevat vaatimukset, jotka ovat TV2:lle uskotun julkisen yleisradiopalvelun pääasialliset laatuvaatimukset. Lisäksi näille kahdelle määritelmälle on yhteistä se, että niissä todetaan, että TV2:n yleisradiotoiminnan kokonaisuudessaan on täytettävä nämä edellytykset.

120 Mitä tulee kantajien väitteeseen, jonka mukaan TV2:n julkisen palvelun määritelmää ei voida hyväksyä, koska se ei eroa kaupallisten tv-kanavien lakisääteisistä velvoitteista, komissio on riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa todennut, että edellytykset, jotka kaupallisen tv-yhtiön on täytettävä toimiluvan saamiseksi julkisen edun mukaisesti, on erotettava yleishyödyllisestä palvelusta, jonka valtio antaa julkiselle tai yksityiselle yritykselle tehtäväksi. On selvää, että TV2:lle on annettu tällainen tehtävä ja

että kyseinen tehtävä on laajempi kuin velvollisuudet, joita Tanskan lainsäädännössä asetetaan yleisesti kaikille kaupallisille tv-yhtiöille. Komissio on myös todennut, että kantajista ainoastaan SBS A/S on Tanskan lainsäädännön alainen ja voi täten vedota tähän perusteeseen, sillä SBS Ltd ja Viasat harjoittavat toimintaansa Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnettyjen toimilupien nojalla eikä niihin täten sovelleta Tanskan sääntelyä.

121 Nämä komission väitteet pitävät paikkansa. Vaikka SBS A/S:lle, kuten kaikille Tanskan lainsäädännön alaisille lähetystoiminnan harjoittajille, onkin mahdollisesti asetettu lähetysluvan vastineena tiettyjä, riidanalaisen päätöksen 18 perustelukappaleessa mainittuja yleisen edun mukaisia velvoitteita, kuten velvoite lähettää paikallisohjelmaa vähintään tunti päivässä ja lähettää huomattava osa ohjelmista tanskan kielellä tai tanskalaiselle yleisölle, näitä velvoitteita ei silti voida verrata TV2:lle asetettuihin julkisen palvelun velvoitteisiin. Näillä viimeksi mainituilla velvoitteilla pyritään tarjoamaan kaikille tanskalaisille vaihtelevaa ohjelmistoa, joka täyttää laatua, monipuolisuutta ja moninaisuutta koskevat edellytykset. Nämä edellytykset sääntelevät TV2:n televisiotoimintaa kokonaisuudessaan tiukemmin kuin ne vähimmäisedellytykset, joita Tanskan lainsäädännössä asetetaan lähetysluvan myöntämisen edellytykseksi. Täten komissio on riidanalaisen päätöksen 87 perustelukappaleessa perustellusti hylännyt kantajien väitteen, joka itse asiassa perustuu yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen.

122 Vastaavasti on hylättävä väite, joka perustuu siihen, että TV2:ta ei voida pitää kanavana, joka täyttää julkisen palvelun tehtävää, koska sen ohjelmatarjonta ei eroa kaupallisten kanavien ohjelmatarjonnasta, ja että komission olisi pitänyt vertailla TV2:n ja kaupallisten kanavien ohjelmatarjontaa.

123 Tämän väitteen hyväksyminen ja näin ollen se, että yleisradiotoimintaa koskevan YTT-palvelun määritelmä olisi riippuvainen kaupallisten tv-kanavien ohjelmatarjonnan laajuudesta, johtaisi siihen, että jäsenvaltioilta vietäisiin niillä oleva toimivalta määrittää julkiset palvelut. YTT-palvelun määritelmä olisi tällöin täysin riippuvainen kaupallisista toimijoista ja niiden päätöksistä lähettää tai olla lähettämättä tiettyjä ohjelmia. Kuten TV2 A/S perustellusti toteaa, kaupallisten televisiokanavien toiminta ei voi rajoittaa jäsenvaltioita näiden määritellessä yleisradiotoiminnan julkisen palvelun tehtävää.

124 Edellä esitetyistä perusteista seuraa, että kantajat eivät ole osoittaneet, että komissio on virheellisesti katsonut, että laaja-alainen ja laadullinen määritelmä TV2:n yleisradiotoimintaa koskevasta YTT-palvelusta ei ollut ilmeisen virheellinen ja että se voitiin täten hyväksyä.

125 Asiassa T-329/04 nostetun kanteen ensimmäinen kanneperuste ja asiassa T-336/04 nostetun kanteen toinen kanneperuste on täten hylättävä.

126 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että seuraavaksi on syytä tutkia peräkkäin asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden ensimmäinen ja toinen kanneperuste, joista ensin mainittu koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista ja viimeksi mainittu EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomista sikäli kuin lupamaksutulot ja TV2-rahaston välityksellä TV2:lle siirretyt mainostulot eivät ole valtion varoja.

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden ensimmäinen kanneperuste, joka koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

127 Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S väittävät, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä ottanut kantaa kysymyksiin, jotka eivät sisälly menettelyn aloittamispäätökseen, että ilman tätä puolustautumisoikeuksien loukkausta riidanalainen päätös olisi ollut toisensisältöinen ja että komission olisi eräiden erityisten olosuhteiden johdosta pitänyt ilmaista itsensä selvemmin menettelyn aloittamispäätöksessä.

128 Ensimmäiseksi edellä mainitut osapuolet väittävät, että menettelyn aloittamispäätöksessä esitettiin muodollisen tutkintamenettelyn tarkoituksena olleen sen selvittäminen, onko väitettyä ylisuurta korvausta tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana todella käytetty ristikkäistukiin TV2:n kaupallisille toiminnoille. Menettelyn aloittamispäätöksessä ei kyseisten osapuolten mukaan mitenkään mainittu yksityistä markkinataloussijoittajaa koskevaa periaatetta (jäljempänä markkinataloussijoittajaperiaate) oikeudellisesti merkityksellisenä seikkana. Lisäksi kyseistä päätöstä on tulkittava siten, että komission aikomuksena ei ollut ryhtyä tutkimaan erityisesti tämän periaatteen noudattamista. Mainitun päätöksen sisältö ei täten oikeuta sellaisten väitteiden esittämistä, jotka perustuvat kysymykseen markkinataloussijoittajaperiaatteen noudattamisesta edellä mainittujen ylisuurten korvausten yhteydessä. Komissio on kuitenkin riidanalaisessa päätöksessä ottanut kantaa siihen, toimiko Tanskan kuningaskunta yksityisen markkinataloussijoittajan tavoin.

129 Toiseksi mainitut osapuolet väittävät, että komissio olisi arvioinut tilannetta toisin, jos Tanskan kuningaskunta olisi voinut esittää argumenttinsa ja merkityksellisen asiakirja-

aineiston. Riidanalainen päätös on nimittäin perusteltu muun muassa sillä, että Tanskan kuningaskunta ei ole näyttänyt riittävällä tavalla toteen, että markkinataloussijoittajaperiaatetta olisi noudatettu.

130 Kolmanneksi Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S toteavat, ettei komissio ole koskaan väittänyt, että julkiselimelle aiheutuneiden julkisen palvelun kustannusten ylisuuri korvaus, johon ei liity ristikkäistukea, voi itsessään olla perustamissopimuksen vastainen valtiontuki. Tämä seikka ei ilmene myöskään yleisradiotoiminnasta annetusta tiedonannosta, jonka mukaan ylisuuri korvaus muodostaa ongelman vain, jos siihen liittyy kaupallisten toimintojen ristikkäinen tukeminen (mainitun tiedonannon 58 kohta) tai jos muuntyyppiset seikat vaikuttavat kaupan kehitykseen yhteisön etujen kanssa ristiriitaisella tavalla (tiedonannon 29 kohdan iii alakohta). Menettelyn aloittamispäätöstä edeltänyt kehitys sai Tanskan kuningaskunnan luulemaan, että ylisuurta korvausta ei itsessään pidettäisi ongelmana.

131 TV2 A/S puolestaan huomauttaa, ettei sillä seikalla, onko se esittänyt huomautuksia vastauksena menettelyn aloittamispäätökseen vai ei, ole mitään merkitystä puolustautumisoikeuksien noudattamisen kannalta katsottuna. Koska se on osapuoli, jota asia koskee, ja koska kielteisellä päätöksellä on lisäksi suora vaikutus siihen, sillä on ilmeisen selvä perusteltu intressi siihen, että menettelyn aloittamispäätöksessä määritettyä arviointikehystä noudatetaan.

132 Komissio, jota SBS tukee asiassa T-309/04, muistuttaa ensinnäkin, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehty päätös ei voi sisältää tyhjentävää ja yksityiskohtaista kantaa asiaan. Joka tapauksessa menettelyn aloittamispäätökseen sisältyy tyhjentävä kuvaus kysymyksistä, jotka liittyvät sekä julkisen palvelun kustannusten ylisuureen korvaukseen että markkinataloussijoittajaperiaatteen soveltamiseen. Tanskan kuningaskunta ei lisäksi ole itsekään tulkinnut kyseistä päätöstä siten, että tutkinnan kohteena olisi ollut yksinomaan ristikkäistuki.

133 TV2 A/S:n osalta komissio toteaa, että koska kyseinen yritys ei ole toimittanut huomautuksiaan muodollisessa tutkintamenettelyssä, sen puolustautumisoikeuksia ei voida katsoa loukatun.

134 Toiseksi komissio kiistää, että ne seikat, joihin Tanskan kuningaskunta viittaa kanteessaan ja jotka koskevat markkinataloussijoittajaperiaatetta, olisivat johtaneet toisenlaiseen lopputulokseen kuin mihin riidanalaisessa päätöksessä päädyttiin.

135 Kolmanneksi komissio huomauttaa kantajien esiin tuomien erityisten olosuhteiden osalta, että Tanskan viranomaisten kaksiosainen rooli sekä julkisena viranomaisena että väitettynä sijoittajana edellyttää erottelun tekemistä valtiontukiin sovellettavien sääntöjen soveltamisessa. Nämä säännöt ovat erilaisia sen mukaan, sovelletaanko niitä valtioon ”julkisena viranomaisena” vai sijoittajana. Yleisradiotoiminnasta annetussa tiedonannossa annetaan suuntaviivoja ainoastaan julkisen palvelun velvoitteiden korvaamisesta eikä sellaisista sijoituksista, joita valtio tekee julkiseen yritykseen markkinaehtoisesti. Julkisen palvelun velvoitteiden korvaamisen osalta olettamana on, että kyseessä on valtiontuki. Komissio tarkistaa kuitenkin, voidaanko EY 86 artiklan 2 kohdassa määrättyä poikkeusta soveltaa. Julkisiin yrityksiin tehtävien sijoitusten osalta komission pääasiallisena tehtävänä on arvioida sitä, voidaanko valtion toimenpiteitä pitää vastaavina kuin markkinataloudessa toimivan yksityisen sijoittajan toimenpiteitä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

136 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen missä tahansa menettelyssä, jota käydään tiettyä henkilöä vastaan ja joka saattaa johtaa

tälle vastaiseen toimeen, on yhteisön oikeuden perustavanlaatuinen periaate, ja se on varmistettava myös nimenomaisen sääntelyn puuttuessa (ks. asia 234/84, Belgia v. komissio, tuomio 10.7.1986, Kok. 1986, s. 2263, Kok. Ep. VIII, s. 717, 27 kohta; asia C-301/87, Ranska v. komissio, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307, Kok. Ep. X, s. 319, 29 kohta; asia C-142/87, Belgia v. komissio, tuomio 21.3.1990, Kok. 1990, s. I-959, Kok. Ep. X, s. 387, 46 kohta; asia C-288/96, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, Kok. 2000, s. I-8237, 99 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. II-435, 121 kohta). Tämä periaate edellyttää, että henkilölle, jota vastaan komissio on aloittanut hallinnollisen menettelyn, annetaan tämän menettelyn aikana mahdollisuus tehokkaasti esittää näkemyksensä komission esittämien tosiseikkojen, väitteiden ja olosuhteiden sekä niiden asiakirjojen, joihin komissio perustaa väitteensä yhteisön oikeuden loukkaamisesta, paikkansapitävyydestä ja merkityksestä (em. asia Belgia v. komissio, tuomio 10.7.1986, 27 kohta).

137 Valtiontukea saaneiden yritysten oikeuksista on todettava, että valtiontukia koskeva hallinnollinen menettely aloitetaan ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota vastaan (yhdistetyt asiat C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomio 24.9.2002, Kok. 2002, s. I-7869, 81 kohta). Tuensaajina olevia yrityksiä pidetään tässä menettelyssä ainoastaan henkilöinä, joita asia koskee (edellä 136 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomion 122 kohta). Näin ollen niillä, joita asia koskee – kuten esillä olevassa asiassa TV2 A/S:llä – on oikeus ainoastaan osallistua hallinnolliseen menettelyyn siinä määrin kuin yksittäistapaukseen liittyvissä olosuhteissa on tarkoituksenmukaista, eivätkä ne suinkaan voi vaatia sellaisia puolustautumisoikeuksia, jotka on myönnetty niille henkilöille, joita vastaan menettelyä käydään (em. yhdistetyt asiat Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomion 83 kohta; yhdistetyt asiat T-371/94 ja T-394/94, British Airways ym. v. komissio, tuomio 25.6.1998, Kok. 1998, s. II-2405, 60 kohta ja asia T-354/99, Kuwait Petroleum (Nederland) v. komissio, tuomio 31.5.2006, Kok. 2006, s. II-1475, 80 kohta).

138 Lisäksi on muistutettava, että [EY 88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 6 artiklan mukaan silloin, kun komissio päättää aloittaa muodollisen

tutkintamenettelyn, menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä voidaan rajoittua esittämään asiaan liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat lyhyesti, komission alustava arvio kyseisen valtion toimenpiteen tukiluonteesta ja syyt, joiden johdosta on syytä epäillä toimenpiteen soveltuvuutta yhteismarkkinoille (yhdistetyt asiat T-269/99, T-271/99 ja T-272/99, Diputación Foral de Guipúzcoa ym. v. komissio, tuomio 23.10.2002, Kok. 2002, s. II-4217, 104 kohta).

139 Menettelyn aloittamispäätöksen on mahdollistettava asianomaisten osapuolten tehokas osallistuminen muodolliseen tutkintamenettelyyn, jonka aikana niillä on mahdollisuus esittää väitteensä perusteluineen. Tähän riittää se, että osapuolet tuntevat ne syyt, joiden perusteella komissio on päätynyt katsomaan toistaiseksi, että kyseinen toimenpide saattaa olla yhteismarkkinoille soveltumaton uusi tuki (yhdistetyt asiat T-195/01 ja T-207/01, Government of Gibraltar v. komissio, tuomio 30.4.2002, Kok. 2002, s. II-2309, 138 kohta ja edellä 138 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Diputación Foral de Guipúzcoa ym. v. komissio, tuomion 105 kohta).

140 Riippumatta siitä, onko markkinataloussijoittajaperiaate, johon Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S ovat vedonneet, merkityksellinen valtiontukien kannalta arvioitaessa julkisten palveluiden saamaa valtion rahoitusta, on katsottava, että menettelyn aloittamispäätöstä ei voida tulkita siten, että se olisi voinut saada kantajat katsomaan, että ylisuuri korvaus aiheuttaisi ongelmia valtiontukia koskevaan kieltoon nähden ainoastaan, kun tilanteeseen liittyy ristikkäistukia, ja täten saamaan ne luopumaan markkinataloussijoittajaperiaatteeseen perustuvien yksityiskohtaisempien perustelujen esittämisestä.

141 Komissio päinvastoin toteaa menettelyn aloittamispäätöksen 54 kohdassa, jossa se viittaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-53/00, Ferring, 22.11.2001 antamaan tuomioon (Kok. 2001, s. I-9067, 27 kohta), että julkisen palvelun velvoitteen

kustannusten korvaamiseksi tarkoitetun rahoituksen luokitteleminen valtiontueksi riippuu siitä, ylittääkö sen määrä tämän tehtävän suorittamisesta aiheutuvien ylimääräisten nettokustannusten määrän. Komissio lisää vielä, että jos avustus on kohtuullisessa suhteessa julkisen palvelun tehtävien nettokustannukseen, tämä merkitsee sitä, ettei TV2:lle ole myönnetty mitään todellista etua suhteessa sen kilpailijoihin. Komissio esittää vastaavanlaisia mainintoja myös menettelyn aloittamispäätöksen muissa kohdissa (ks. kyseisen päätöksen 62, 63, 79 ja 83 kohta).

142 Sen että komissio on menettelyn aloittamispäätöksessä katsonut, että sen tehtävänä on tarkistaa, onko tutkinnan kohteena olevana ajanjaksona myönnetty ristikkäistukia (ks. kyseisen päätöksen 68 kohta), ei voida tulkita merkitsevän komission ilmausta siitä, että tällaisen ristikkäistuen puuttuessa kyse ei olisi valtiontuesta. Tämä komission lausuma selittyy sillä, että riidanalaisten toimenpiteiden jälkikäteisessä arvioinnissa on sen kannalta normaalia pohtia kysymystä siitä, olivatko kyseiset toimenpiteet todella johtaneet ristikkäistukiin tutkinnan kohteena olevana ajanjaksona.

143 Lisäksi – ja edelleen riippumatta siitä, onko markkinataloussijoittajaperiaatteella merkitystä arvioitaessa julkisen palvelun saamaa valtion rahoitusta valtiontukia koskevien sääntöjen suhteen – toisin kuin Tanskan kuningaskunta väittää, menettelyn aloittamispäätöksestä (päätöksen 71 kohdan viimeinen virke) ei voida päätellä, että komissio olisi ilmaissut, ettei sillä ole aikomusta tutkia markkinataloussijoittajaperiaatteen noudattamista. Komissio itse asiassa ainoastaan toistaa kyseisessä 71 kohdan viimeisessä virkkeessä Tanskan viranomaisten kannan, jonka mukaan kyseiset viranomaiset ovat toimineet markkinataloudessa toimivan yksityisen sijoittajan tavoin.

144 Edellä esitetyn perusteella Tanskan kuningaskunta väittää virheellisesti, että menettelyn aloittamispäätös olisi saanut sen luopumaan siitä, että se olisi esittänyt muodollisen

tutkintamenettelyn kuluessa yksityiskohtaisemmin markkinataloussijoittajaperiaatteeseen perustuvan kantansa, jonka mukaan se on toiminut TV2:n suhteen markkinataloudessa toimivan yksityisen sijoittajan tavoin. Samoista syistä TV2 A/S on virheellisesti väittänyt, että komissio on muodollisessa tutkintamenettelyssä poikennut menettelyn aloittamispäätöksessä määritellyistä tutkinnallisista puitteista.

145 Mikään erityinen olosuhde ei nimittäin edellyttänyt, että komission olisi pitänyt olla selkeämpi, kuin mitä se oli menettelyn aloittamispäätöksessä. Toisin kuin Tanskan kuningaskunta väittää, yleisradiotoimintaa koskevasta tiedonannosta ei tältä osin ilmene, että ylisuuri korvaus voi aiheuttaa vaikeuksia ainoastaan, jos tilanteessa on osoitettu myönnetyn myös ristikkäistukea.

146 Koska näistä olosuhteista ilmenee, ettei asiassa ole loukattu Tanskan kuningaskunnan puolustautumisoikeuksia eikä TV2 A/S:n rajallisempia oikeuksia, jotka perustuvat sen asemaan osapuolena, jota asia koskee, esillä oleva kanneperuste on hylättävä.

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden toinen kanneperuste, joka perustuu EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomiseen sikäli kuin lupamaksutulot ja TV2:lle TV2-rahaston välityksellä siirretyt mainostulot eivät ole valtion varoja

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

147 Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S, jota EBU tukee, väittävät, että väitettyä ylisuurta korvausta ei voida pitää valtiontukena, koska se on rahoitettu lupamaksutuloilla ja

mainostuloilla, jotka vuoteen 1997 asti maksettiin TV2-rahaston välityksellä (jäljempänä vuosien 1995–1996 mainostulot).

148 Lupamaksun maksavat käyttäjät, joten sen osalta ei ole kyse valtion varoista peräisin olevasta siirrosta. Kyseistä maksua on edellä mainittujen osapuolten mukaan pidettävä osittaisena vastikkeena, jonka kyseiset käyttäjät maksavat mahdollisuudesta vastaanottaa TV2:n ohjelmia ja jota voidaan verrata kaapelikanavien vastaanottamisesta maksettavaan maksuun. Se että velvollisuudesta suorittaa lupamaksu TV2:n ohjelmien vastaanottamiseksi säädetään lailla, ei muuta tätä asiaa mitenkään.

149 Myöskään sillä, että lupamaksun kantamisesta vastaa DR ja että sen tuotto suoritettiin TV2-rahaston välityksellä vuoteen 1997 asti, ei ole asian kannalta merkitystä. Näiden taustalla oleva syy on puhtaasti hallinnollinen.

150 Syyt, joiden johdosta lupamaksutulojen siirto TV2:lle ei ole valtion varojen siirtoa tai tältä peräisin olevaa tukea, pätevät entistäkin suuremmalla syyllä myös vuosien 1995–1996 mainostulojen siirtämiseen.

151 Lupamaksutulojen, samoin kuin TV2:lle TV2-rahaston välityksellä siirrettyjen vuosien 1995–1996 mainostulojen, ei edellä mainittujen osapuolten mukaan voida katsoa olevan julkisen valvonnan alaisia tuloja, koska Tanskan kulttuuriministerillä ei – siitä

hetkestä lähtien, jolloin lupamaksun suuruus on määritetty ja jolloin päätös lupamaksutulojen jakamisesta DR:n ja TV2:n kesken on tehty – ole määräysvaltaa käyttää näitä tuloja muihin tarkoituksiin.

152 Komissio, jota SBS tukee asiassa T-309/04, huomauttaa aluksi, että on kiistatonta, että kulttuuriministeri määrittää sen lupamaksun määrän, joka kaikkien radio- tai televisiolaitteen haltijoiden on Tanskassa suoritettava. Tämä lupamaksu suoritetaan DR:lle, ja tästä saatavat tulot jaetaan DR:n ja TV2:n kesken kulttuuriministerin päätöksellä Tanskan parlamentin kanssa tehdyn mediasopimuksen perusteella (riidanalaisen päätöksen 22 perustelukappale). Kulttuuriministeri vahvistaa säännöt lupamaksuvelvoitteen alkamisesta ja päättymisestä, ja maksamattomat lupamaksut voidaan periä pidättämällä ne palkasta (riidanalaisen päätöksen 23 perustelukappale). Vuoteen 1997 asti TV2 sai nämä varat TV2-rahaston välityksellä, joka on valtion TV2:n rahoittamiseksi perustama yksikkö.

153 Komission mukaan varoja on pidettävä valtion varoina, jos ne ovat julkisen valvonnan alaisia ja täten kansallisten viranomaisten käytettävissä. TV2:n osalta kulttuuriministeri määrittää kyseiselle yleisradioyhtiölle lupamaksuista tulevan osuuden. Valtion varojen määritelmän yhteisenä nimittäjänä oikeuskäytännössä on se, että yhteisöjen tuomioistuimet selvittävät, ovatko kyseessä olevat varat valtion valvonnan alaisia. Edellä esitetystä ilmenee lisäksi, että valtio on valvonut lupamaksujen kantoa ja saatavien täytäntöönpanoa. Lupamaksun ovat olleet velvollisia suorittamaan kaikki televisio- tai radiolaitteen haltijat riippumatta siitä, vastaanottavatko he DR:n tai TV2:n ohjelmia. Tämä maksuvelvollisuus eroaa täten muista maksuvelvoitteista, kuten kaapelitelevisiomaksusta.

154 Komissio toteaa vielä, ettei TV2:n ja kunkin lupamaksun maksavan henkilön välillä ole sopimussuhdetta. Lupamaksujärjestelmää ei täten voida verrata asiassa C-379/98, PreussenElektra, 13.3.2001 annetussa tuomiossa (Kok. 2001, s. I-2099) kyseessä olleeseen tilanteeseen.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

155 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpiteen luokitteleminen valtiontueksi edellyttää, että kaikki EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät (edellä 136 kohdassa mainittu asia Belgia v. komissio, tuomio 21.3.1990, 25 kohta; yhdistetyt asiat C-278/92–C-280/92, Espanja v. komissio, tuomio 14.9.1994, Kok. 1994, s. I-4103, 20 kohta ja asia C-482/99, Ranska v. komissio, tuomio 16.5.2002, Kok. 2002, s. I-4397, 68 kohta).

156 EY 87 artiklan 1 kohdassa vahvistettu valtiontukien kiellon periaate sisältää seuraavat edellytykset. Ensinnäkin kyseessä on oltava valtion toimenpide tai valtion varoilla toteutettu toimenpide. Toiseksi kyseisen toimenpiteen on oltava omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kolmanneksi toimenpiteellä on annettava etua sen kohteelle. Neljänneksi toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua.

157 Esillä oleva kanneperuste koskee näistä edellytyksistä ensimmäistä, jonka mukaan etujen luokitteleminen valtiontueksi edellyttää yhtäältä sitä, että ne on myönnetty suoraan tai välillisesti valtion varoista, ja toisaalta sitä, että ne johtuvat valtiosta (edellä 155 kohdassa mainittu asia Ranska v. komissio, tuomion 24 kohta; edellä 102 kohdassa mainittu asia GEMO, tuomion 24 kohta ja asia C-345/02, Pearle ym., tuomio 15.7.2004, Kok. 2004, s. I-7139, 36 kohta).

158 Ensinnäkin lupamaksun osalta riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, ettei asiassa ole varsinaisesti kiistetty sitä, että Tanskan viranomaiset määrittävät lupamaksun määrän (kyseisen päätöksen 22 perustelukappale), että lupamaksun maksamisvelvollisuus ei perustu sopimussuhteeseen TV2:n ja maksuvelvollisen välillä vaan pelkästään televisio- tai radiolaitteen omistamiseen (päätöksen 22 ja 59 perustelukappale), että

lupamaksun kantaminen suoritetaan tarvittaessa samojen sääntöjen mukaan, joita sovelletaan verojen kantoon (päätöksen 23 perustelukappale) ja että Tanskan viranomaiset määrittävät, mikä osa lupamaksuista suoritetaan TV2:lle (päätöksen 59 perustelukappale).

159 Edellä esitetystä seuraa, että lupamaksuista saatavat tulot ovat Tanskan viranomaisten käytettävissä ja määräysvallassa ja täten valtion varoja.

160 Toiseksi mainostuloista on todettava, että Tanskan kuningaskunnan ja TV2 A/S:n esittämä riitauttaminen kohdistuu ainoastaan vuosien 1995–1996 mainostuloihin, koska – toisin kuin tämän jälkeen – näiden vuosien aikana TV2 ei itse myynyt mainosaikaansa vaan tästä vastasi ulkopuolinen yhtiö (TV2 Reklame A/S) ja tänä aikana näistä mainoksista saatu tuotto siirrettiin TV2:lle TV2-rahaston välityksellä (ks. riidanalaisen päätöksen 24 perustelukappale).

161 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa aluksi, ettei komissio ole riidanalaisessa päätöksessä erotellut vuosien 1995–1996 mainostuloja lupamaksusta.

162 Nimittäin, vaikka komissio erottelee nimenomaisesti mainostulot yleisesti ottaen lupamaksusta (ks. riidanalaisen päätöksen 10 ja 17 perustelukappale) ja mainitsee lyhyesti TV2:n mainosajan myyntikäytännöistä vuosina 1995–1996 (ks. riidanalaisen päätöksen 24 perustelukappale), se on käytännössä sisällyttänyt vuosien 1995–1996

mainostulot lupamaksuihin. Niinpä ne 4 067,7 miljoonaa DKK, jotka komissio luokittelee riidanalaisen päätöksen 21 perustelukappaleessa ”lupamaksuvaroiksi”, sisältävät itse asiassa vuosien 1995–1996 mainostulot. Tämä vahvistetaan riidanalaisen päätöksen 107 perustelukappaleessa olevassa taulukossa 1, jossa vuosien 1995–1996 mainostuloja ei mainita kyseisen taulukon rivillä ”Mainonnasta saadut nettotulot”, mutta ne sisältyvät riville ”Lupamaksut/TV2-rahasto”, jonka kokonaismäärä on 4 067,7 miljoonaa DKK.

163 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lisäksi, että siihen, että vuosien 1995–1996 mainostulot sisällytettiin de facto lupamaksujen määrään – varsinkin, kun tätä sisällyttämistä ei lähtökohtaisesti voida selittää mitenkään, kun otetaan huomioon näiden kahden rahoitustavan erilainen luonne – liittyy vielä se, ettei riidanalaisen päätöksen osassa, joka koskee kysymystä siitä, luokitellaanko Tanskan kuningaskunnan TV2:n hyväksi toteuttamat eri toimenpiteet valtion varoiksi vai ei, esitetä mitään erityisiä perusteluja kyseisten mainostulojen osalta (riidanalaisen päätöksen 57–68 perustelukappale).

164 Nimittäin vaikka komissio selvittää riidanalaisen päätöksen mainitussa osassa kysymystä siitä, johtaako lupamaksu (päätöksen 57–60 perustelukappale) tai varojen kertaluonteinen siirto TV2-rahastosta sen lakkauttamisen yhteydessä vuonna 1997 (päätöksen 61 perustelukappaleen toinen virke) valtion varojen käyttöön, se ei mainitse kysymystä vuosien 1995–1996 mainostuloista.

165 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että riidanalaisen päätöksen 24 perustelukappaletta ei voida pitää riittävänä perusteluna sikäli kuin kyse on vuosien 1995–1996 mainostulojen sisällyttämisestä de facto lupamaksuun. Kun otetaan huomioon erityisesti mainostulojen ja lupamaksun erilainen luonne ja tämän lisäksi se, että kyse ei ollut minkä tahansa mainosajan vaan TV2:n mainosajan myynnistä, sekä se, että vuosien 1995–1996 mainostulot alittivat aina selvästi julkisen palvelun tarpeet, ei ole mahdotonta, että nämä mainostulot kuuluivat todellisuudessa välittömästi

TV2:lle ja että niiden siirto TV2-rahaston välityksellä oli ainoastaan hallinnollinen muodollisuus, joka ei ollut osoituksena Tanskan kuningaskunnan todellisesta määräysvallasta näihin summiin.

166 Lisäksi on todettava, että samalla kun komissio vaiheessa, jolloin kannetta käsitellään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, puolustaa yksityiskohtaisesti kantaa, jonka mukaan lupamaksu on luonteeltaan valtion varoihin kuuluva, ja korostaa erityisesti sitä, etteivät televisiolaitteiden haltijoiden suorittamat lupamaksut perustu sopimussuhteelle, se ei sitä vastoin vastaa vuosien 1995–1996 mainostuloja koskevaan täsmälliseen kysymykseen eikä näin ollen osoita mitenkään vääräksi kantajien väitteitä, jotka perustuvat kyseisten tulojen puhtaasti sopimusperusteiseen alkuperään.

167 Edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että komissio on riidanalaisessa päätöksessä laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa sikäli kuin kyse on siitä, että vuosien 1995–1996 mainostulot otettiin de facto huomioon valtion varoina. Näissä olosuhteissa esillä oleva kanneperuste on hyväksyttävä niiltä osin kuin se koskee vuosien 1995–1996 mainostuloja ja täten kumottava riidanalainen päätös sikäli kuin siinä luetaan nämä tulot osaksi valtion varoja.

168 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että seuraavaksi on syytä tutkia väite, jonka Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S ovat esittäneet erityisesti asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden viidennen, kuudennen ja seitsemännen kanneperusteen yhteydessä ja joka perustuu pääpiirteissään riidanalaisen päätöksen perustelujen puutteellisuuteen siitä syystä, että niitä olosuhteita, joissa Tanskan kuningaskunta myönsi TV2:lle rahoitusta tutkinnan kohteena olleena ajanjaksona, on tutkittu ilmeisen riittämättömällä tavalla, ja tämän johdosta komissio on virheellisesti päätynyt johtopäätökseen valtiontuen olemassaolosta.

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 esitetty väite, joka perustuu riidanalaisen päätöksen puutteellisiin perusteluihin siitä syystä, että komissio on rikkonut tutkintavelvollisuuttaan

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

169 Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S väittävät, että riidanalainen päätös perustuu puutteellisiin perusteluihin siitä syystä, että komissio ei ole tutkinut asianmukaisesti kysymystä siitä, saiko TV2 todella vuosien 1995 ja 2002 välisenä aikana rahoitusta, joka oli oikeasuhteinen julkisen palvelun tarpeisiin nähden. Mainitut osapuolet esittävät seikkoja, joilla he pyrkivät tukemaan kantaansa, jonka mukaan kyseinen rahoitus oli tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana luotu ja sitä oli ylläpidetty objektiivisesti, avoimesti ja rationaalisesti, jotta oikeasuhtaisuus julkisen palvelun tarpeisiin nähden säilyisi.

170 Tanskan kuningaskunta vetoaa TV2:n perustamisesta annetun vuoden 1986 lain valmisteluasiakirjoihin ja TV2:n tuloista ja menoista laadittuun arvioon, joka on näiden lainvalmisteluasiakirjojen liitteenä.

171 TV2 A/S väittää, että kulttuuriministeri määritti TV2:n tarvitseman korvauksen suuruuden yhdessä Tanskan parlamentin rahoituskomission kanssa, eli siis tiukassa parlamentaarisessa valvonnassa, mediasopimuksiksi kutsuttujen nelivuotisten sopimusten puitteissa ja perusteellisten taloudellisten analyysien perusteella. Näiden perusteellisten taloudellisten analyysien laatimisesta vuosina 1995 ja 1999 oli vastannut KPMG-tilintarkastusyhtiö, jota oli avustanut asiantuntijoista koostunut tarkkailuryhmä, johon oli osallistunut myös TV2:n kilpailijoita (jäljempänä vuosien 1995 ja 1999 taloudelliset analyysit).

172 Näillä taloudellisilla analyyseilla pyrittiin nimenomaan määrittämään, kuinka suuri osa lupamaksuista piti osoittaa TV2:lle, kun otettiin huomioon sen julkisen palvelun velvoitteet ja tästä aiheutuva rahoitustarve sekä arviointi kyseisen yleisradioyhtiön televisiomainoksiin ja muihin tuloihin perustuvista rahoitusmahdollisuuksista. Lupamaksun suuruus ja TV2:lle osoitettava määrä määritettiin lisäksi siten, että oletettiin, että riidanalaisen päätöksen 110 perustelukappaleessa mainitut valtiolta muun muassa korko- ja verovapautuksina saadut edut säilytettäisiin.

173 TV2 A/S:n mukaan vuosien 1995 ja 1999 taloudelliset analyysit, jotka TV2:n tilinpäätöksen tavoin julkaistiin, olivat Tanskan kuningaskunnan vastauksena menettelyn aloittamispäätökseen 24.3.2003 esittämien huomautusten liitteenä.

174 Tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kannalta merkitykselliset kaksi mediasopimusta (1995 ja 1997) perustuivat nimenomaisesti näille perusteellisille taloudellisille analyyseille. Esittämällä nämä taloudelliset analyysit muodollisen menettelyn puitteissa Tanskan kuningaskunta on siis esittänyt komissiolle asiakirjat niistä taloudellisista laskelmista, joihin eri mediasopimukset tutkinnan kohteena olevana ajanjaksona perustuivat.

175 Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S vetoavat Rigsrevisionenin (Tanskan valtion tilintarkastusvirasto) Tanskan hallitukselle osoittamaan vuosia 1994 ja 1995 koskevaan tutkimukseen ja suosituksiin, jotka koskevat TV2:n oman pääoman asettamista ja muutoksia, joita tämä merkitsee TV2:n yhtiöjärjestykseen. Mainitut osapuolet vetoavat myös valtiovarainministerin 2.8.1995 päivättyyn kertomukseen, joka laadittiin valtion tilintarkastajien pyynnöstä, ja Tanskan kuningaskunnan tämän johdosta toteuttamiin toimiin, eli TV2:n yhtiöjärjestyksen muuttamiseen vuonna 1997 siten, että siinä täsmennettiin velvollisuus asettaa omaa pääomaa vähintään 200 miljoonaa DKK.

176 Kun otetaan huomioon kaikki nämä seikat, joista ilmenee, että TV2:n rahoituksesta ja sen oman pääoman asettamisesta tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana päätettiin taloudellisen rationaalisesti ja oikeassa suhteessa sen julkisen palvelun tarpeeseen nähden, yksityiskohtaisen arvioinnin puuttuminen riidanalaisesta päätöksestä tältä osin merkitsee sitä, että kyseisen päätöksen perusta ja perustelut ovat puutteelliset.

177 Vastauksena komission väitteeseen, jonka mukaan se oli tietoinen näistä seikoista mutta katsoi, ettei niillä osoitettu, että TV2:een sijoitettu ylisuuri korvaus olisi todellisuudessa muodostanut taloudellisen varannon, jonka ansiosta TV2 voi toteuttaa julkisen palvelun tehtävän asettamat tarpeet ja joka on oikeasuhteinen näihin tarpeisiin nähden, Tanskan kuningaskunta ja TV2 A/S toteavat, että ratkaiseva tekijä on joka tapauksessa se, että komissio – huolimatta siitä, että sille toimitettiin kaikki nämä tiedot muodollisen menettelyn kuluessa – ei ottanut riidanalaisessa päätöksessä kantaa tähän kysymykseen kuin enintään puutteellisesti ja epätäsmällisesti. Mainittu päätös perustuu muodollisiin perusteluihin eikä siihen sisälly mitään taloudellista analyysia siltä osin, ylittikö – ja jos näin on, niin missä määrin – TV2:n puitteissa asetettu oma pääoma sen, mikä oli tarpeen sen julkisen palvelun tehtävän toteuttamiseksi, ja oliko kyseinen pääoma mahdollisesti ristiriidassa yleisen edun kanssa. Riidanalaisen päätöksen perustelut ja perusteet ovat täten olennaisesti virheelliset.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

178 Ensinnäkin perusteluvelvollisuuden laajuudesta on muistutettava, että EY 253 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka

niillä, joille toimenpide on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimenpiteen perustelut EY 253 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

179 Lisäksi on korostettava, että tilanteessa, jossa komissiolla on tehtäviensä hoitamisen edellyttämää harkintavaltaa, yhteisön oikeusjärjestyksen sisältämien takeiden noudattamisella hallintomenettelyssä on erityisen perustavanlaatuinen merkitys. Näihin takeisiin kuuluu muun muassa toimivaltaisen toimielimen velvollisuus tutkia huolellisesti ja puolueettomasti kaikki käsiteltävänä olevan tapauksen kannalta merkitykselliset seikat ja perustella riittävästi päätöksensä (asia C-269/90, Technische Universität München, tuomio 21.11.1991, Kok. 1991, s. I-5469, Kok. Ep. XI, s. I-485, 14 kohta).

180 Vaikka komission ei tarvitse kilpailusääntöjen soveltamisen varmistamiseksi tekemiensä päätösten perusteluissa ottaa kantaa kaikkiin tosiseikkoihin, oikeudellisiin seikkoihin ja perusteisiin, joiden johdosta se on tehnyt tällaisen päätöksen, sen on EY 253 artiklan mukaisesti kuitenkin mainittava ainakin päätökseensä olennaisesti vaikuttaneet tosiseikat ja perusteet, jotta yhteisöjen tuomioistuimilla ja niillä, joita asia koskee, on mahdollisuus saada tietää, millä tavoin se on soveltanut perustamissopimusta (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat T-374/94, T-375/94, T-384/94 ja T-388/94, European Night Services ym. v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3141, 95 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

181 Oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että poikkeustapauksia lukuun ottamatta päätöksen perustelujen on sisällyttävä itse päätökseen, eikä niitä voida esittää ensimmäisen kerran vasta jälkikäteen yhteisöjen tuomioistuimissa (ks. asia T-61/89, Dansk Pelsdyravlerforening v. komissio, tuomio 2.7.1992, Kok. 1992, s. II-1931, Kok. Ep. XIII, s. II-1, 131 kohta; asia T-295/94, Buchmann v. komissio, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. II-813, 171 kohta ja edellä 180 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat European Night Services ym. v. komissio, tuomion 95 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). On näet huomautettava, että perustelut on lähtökohtaisesti ilmoitettava asianosaiselle samaan aikaan kuin sille vastainen päätös. Perustelujen puuttumista ei voida korjata sillä, että asianosainen saa päätöksen perustelut tietoonsa yhteisöjen tuomioistuimissa käytävän oikeudenkäyntimenettelyn aikana (yhdistetyt asiat C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, tuomio 28.6.2005, Kok. 2005, s. I-5425, 463 kohta; asia T-16/91, Rendo ym. v. komissio, tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. II-1827, 45 kohta ja asia T-349/03, Corsica Ferries France v. komissio, tuomio 15.6.2005, Kok. 2005, s. II-2197, 287 kohta).

182 Tältä osin on huomautettava, että EY 230 artiklan nojalla nostetun kumoamiskanteen yhteydessä yhteisöjen tuomioistuinten on tutkittava ainoastaan riidanalaisen toimenpiteen laillisuus. Tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä ei ole korjata mahdollista perustelujen puuttumista tai täydentää edellä mainittuja komission perusteluja lisäämällä niihin seikkoja, jotka eivät ilmene riidanalaisesta päätöksestä itsestään, tai korvaamalla perusteluissa esitettyjä seikkoja tällaisilla seikoilla (ks. vastaavasti asia T-67/94, Ladbroke Racing v. komissio, tuomio 27.1.1998, Kok. 1998, s. II-1, 147 ja 148 kohta; yhdistetyt asiat T-126/96 ja T-127/96, BFM ja EFIM v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3437, 81 kohta; asia T-157/99, Griesel v. neuvosto, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-A-151 ja II-699, 41 kohta ja edellä 181 kohdassa mainittu asia Corsica Ferries France v. komissio, tuomion 58 kohta).

183 Toiseksi komissiolle valtiontukien valvonnan yhteydessä kuuluvan tutkintavelvollisuuden laajuudesta on muistutettava, että vaikka jäsenvaltion onkin EY 10 artiklassa määrätyn lojaalin yhteistyön velvoitteen mukaisesti toimittava yhteistyössä komission

kanssa toimittamalla sille kaikki ne seikat, joiden avulla se voi ratkaista kysymyksen siitä, onko kyseessä oleva toimenpide luonteeltaan valtiontukea, (ks. lojaalin yhteistyön velvoitteen osalta asia C-457/00, Belgia v. komissio, tuomio 3.7.2003, Kok. 2003, s. I-6931, 99 kohta; asia C-400/99, Italia v. komissio, tuomio 10.5.2005, Kok. 2005, s. I-3657, 48 kohta ja edellä 137 kohdassa mainittu asia Kuwait Petroleum (Nederland) v. komissio, tuomion 67 kohta) ja vaikka tämän jäsenvaltion onkin tarvittaessa esitettävä todisteet siitä, että EY 86 artiklan 2 kohdan soveltamisedellytykset täyttyvät (asia C-159/94, komissio v. Ranska, tuomio 23.10.1997, Kok. 1997, s. I-5815, 94 kohta ja asia T-157/01, Danske Busvognmænd v. komissio, tuomio 16.3.2004, Kok. 2004, s. II-917, 96 kohta), komissiolla on tästä huolimatta perustamissopimuksen perustavanlaatuisia valtiontukisääntöjä koskevaan hyvään hallintoon liittyvän intressin vuoksi velvollisuus tutkia asia huolellisesti ja puolueettomasti (ks. vastaavasti edellä 178 kohdassa mainittu asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 60–62 kohta; asia T-54/99, max. mobil v. komissio, tuomio 30.1.2002, Kok. 2002, s. II-313, 49 kohdan kaksi ensimmäistä virkettä, joita ei pidetty virheellisinä asiassa C-141/02 P, komissio v. max.mobil, 22.2.2005 annetussa tuomiossa, Kok. 2005, s. I-1283 ja edellä 136 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomion 167 kohta), ja tämä velvollisuus edellyttää erityisesti, että komissio tutkii huolellisesti jäsenvaltioiden sille esittämät seikat.

184 Lisäksi on muistutettava, että EY 230 artiklaan perustuvan kumoamiskanteen yhteydessä yhteisön toimenpiteen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka olivat olemassa toimenpiteen toteuttamisen ajankohtana. Erityisesti on todettava, että komission monitahoisia arviointeja on tutkittava ainoastaan niiden seikkojen perusteella, jotka olivat komission tiedossa sen arvioidessa asiaa (yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok. 1979, s. 321, Kok. Ep. IV, s. 311, 7 kohta; edellä 136 kohdassa mainittu asia Belgia v. komissio, tuomion 16 kohta; asia C-197/99 P, Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, Kok. 2003, s. I-8461, 86 kohta; edellä 137 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat British Airways ym. v. komissio, tuomion 81 kohta; edellä 182 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat BFM ja EFIM v. komissio, tuomion 88 kohta ja yhdistetyt asiat T-111/01 ja T-133/01, Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, tuomio 11.5.2005, Kok. 2005, s. II-1579, 67 kohta).

185 Tanskan kuningaskunnan ja TV2 A/S:n väitteitä on tutkittava näiden periaatteiden ja arviointien valossa.

186 Tältä osin on tutkittava riidanalaisen päätöksen sanamuotoa niissä kohdissa, jotka ovat merkityksellisiä sen kysymyksen ratkaisemiseksi, onko komissio noudattanut asianmukaisia perusteluja ja huolellista tutkintaa koskevaa velvollisuuttaan sikäli kuin kyse on TV2:n rahoitustavoista tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana ja tämän rahoituksen oikeasuhtaisuudesta julkisen palvelun velvoitteen tarpeisiin nähden.

187 Riidanalaisen päätöksen tosiseikkoja koskevan kuvauksen sisältävässä osassa komissio toteaa, että TV2 perustettiin vuonna 1986 itsenäisenä valtion myöntämällä lainalla rahoitettuna laitoksena (11 perustelukappale). Komissio täsmentää, että TV2 rahoitettiin sekä lupamaksuilla että mainostuloilla (10 ja 17 perustelukappale), ja mainitsee menettelyn, jota sovelletaan lupamaksun suuruuden määrittämisessä ja sen jakamisessa DR:n ja TV2:n kesken (22 perustelukappale).

188 Riidanalaisen päätöksen osassa, joka sisältää komission oikeudellisen arvioinnin, kyseinen toimielin on tutkinut kysymyksen siitä, onko esillä olevassa asiassa noudatettu toista ja neljättä asiassa C-280/00, Altmark Trans ja Regierungspräsidium Magdeburg, 24.7.2003 annetun tuomion (Kok. 2003, s. I-7747; jäljempänä Altmark-tuomio) 88–93 kohdassa esitetyistä neljästä edellytyksestä (jäljempänä Altmark-edellytykset) (71 perustelukappale).

189 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että ensimmäisen Altmark-edellytyksen mukaan ”edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiassa annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi” (edellä 188 kohdassa mainittu Altmark-tuomio, 89 kohta). Toisen Altmark-edellytyksen mukaan ”ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi, jotta vältettäisiin sellaisen taloudellisen edun sisältyminen korvaukseen, joka olisi omiaan suosimaan edunsaajayritystä suhteessa sen kilpailijayrityksiin” (edellä 188 kohdassa mainittu Altmark-tuomio, 90 kohta). Kolmannen Altmark-edellytyksen mukaan ”korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon

kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto” (edellä 188 kohdassa mainittu Altmark-tuomio, 92 kohta). Neljännessä Altmark-edellytyksessä todetaan vielä, että ”silloin, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastaavaa yritystä ei tietyssä konkreettisessa tapauksessa valita sellaisessa julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, jossa on mahdollista valita se ehdokas, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavan korvauksen taso on määritettävä tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä kuljetusvälineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämisestä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto” (edellä 188 kohdassa mainittu Altmark-tuomio, 93 kohta).

190 Komissio on ensinnäkin katsonut, että toinen Altmark-edellytys, jonka mukaan ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi, ei ollut täyttynyt. Komissio on perustellut tätä sillä, että ”korvaus vahvistetaan nelivuotisessa mediasopimuksessa, eikä korvauksen ja suoritetun palvelun välinen yhteys käy selville mistään julkisesti saatavilla olevasta talousarviosta”. Komissio lisää vielä, että ”lisäksi TV2 saa etuja, jotka eivät ole luonteeltaan avoimia (verovapautus, lainan korottomuus jne.)” (riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappale).

191 Toiseksi komissio toteaa neljännen Altmark-edellytyksen osalta, että ”TV2:ta ei ole valittu julkisen palvelun yleisradioyhtiöksi tarjouskilpailulla eikä millään tavalla ole pyritty varmistamaan, että korvauksen määrä määriteltäisiin arvioimalla kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä julkisen palvelun täyttämiseksi varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämisestä, samalla kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto” (riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappale).

192 Riidanalaisen päätöksen kohdassa, jossa tutkitaan tuen hyväksyttävyyttä EY 86 artiklan 2 kohdan kannalta ja erityisesti sen oikeasuhtaisuutta, komissio toteaa vastauksena Tanskan kuningaskunnan väitteeseen, jonka mukaan pääomaa tarvittiin puskurina mainostulojen mahdollisten heilahtelujen varalle (112 perustelukappale; ks. myös 111 perustelukappaleen ensimmäinen virke), että ”komissio hyväksyy sen, että yritys saattaa tarvita tällaista varantoa varmistaakseen, että se voi täyttää julkisen palvelun tehtävänsä” (113 perustelukappale).

193 Komissio huomauttaa, että tällainen varanto ”on kuitenkin perustettava tiettyä tarkoitusta varten ja lisäksi on määriteltävä, milloin liiallinen korvaus on maksettava takaisin”. Se toteaa, että esillä olevassa asiassa ei ollut kyse erityisten varantojen perustamisesta vaan oman pääoman keräämisestä. Komissio lisää kuitenkin, että ”omaa pääomaa voidaan käyttää mihin tahansa, [eikä sitä] tarvitse käyttää julkisen palvelun tehtävän täyttämiseen” (113 perustelukappale).

194 Komissio väittää riidanalaisen päätöksen 114 perustelukappaleessa, jossa käsitellään Tanskan kuningaskunnan mainitsemaa esimerkkiä vuodesta 1999, jolloin TV2:n mainostulot olivat laskeneet huomattavasti, ettei tämä mainostulojen lasku edes pakottanut TV2:ta käyttämään kerättyä pääomaa.

195 Riidanalaisen päätöksen 115 perustelukappaleessa komissio ”katsoo sen vuoksi, ettei kerättyä ylijäämää ole tarvittu TV2:n tavoitteenmukaiseen toimintaan”. Se lisää vielä, että ”tarkoituksenmukainen tapa luoda puskuri mainostulojen mahdollisen laskun varalta olisi ollut avoimen varannon perustaminen sen sijaan, että ylijäämän annettiin kerääntyä yrityksessä”. Tämän johdosta komissio katsoo, että se ”ei – – voi hyväksyä Tanskan viranomaisten ensimmäistä perustetta”, jonka mukaan ylisuurella korvauksella olisi todellisuudessa luotu julkisen palvelun tarjoamisen varmistamiseksi tarpeellinen varanto.

196 Näistä riidanalaisen päätöksen katkelmista ilmenee, että komissio on pääpiirteissään perustanut arviointinsa kahteen olettamaan.

197 Ensinnäkin TV2:n saama ylisuuri korvaus ei perustunut varantojen perustamiseen avoimella ja harkitulla tavalla, jolla olisi erityisesti pyritty takaamaan julkisen palvelun tarjoaminen mainostulojen vaihteluista huolimatta, vaan se perustui yksinkertaisesti pääoman kontrolloimattomaan kerääntymiseen.

198 Toiseksi vuoteen 1999 perustuva esimerkki osoittaa, ettei TV2:lla tosiasiassa ollut koskaan tarvetta käyttää varantojaan.

199 Näistä olettamista ensimmäisestä on todettava, ettei riidanalaiseen päätökseen sisälly mitään perusteita, joilla voitaisiin osoittaa sen paikkansapitävyys.

200 Riidanalaiseen päätökseen ei nimittäin – lukuun ottamatta puhtaasti kuvailevaa mainintaa tietyistä seikoista, jotka koskevat järjestelmää, jonka mukaisesti Tanskan kuningaskunta määritti TV2:lle tulevan lupamaksun määrän vuosina 1995–2002 (ks. 22 perustelukappale) – sisälly mitään perusteluja, joissa arvioitaisiin tätä järjestelmää ja niitä sekä oikeudellisia että taloudellisia perusteita, jotka ohjasivat mainitun määrän määrittämistä koko kyseessä olevan ajanjakson ajan.

201 Täten on todettava, että kun otetaan huomioon sekä se merkitys, joka näiden seikkojen huomioon ottamisella esillä olevassa asiassa on valtiontukia koskevien sääntöjen soveltamisen kannalta, että komission harkintavalta taloudellisesti monitahoisissa kysymyksissä, riidanalaisen päätöksen perustelujen olisi edellä 178 ja 179 kohdassa

mainitun oikeuskäytännön mukaisesti pitänyt sisältää täsmällinen ja yksityiskohtainen arviointi niistä konkreettisista oikeudellisista ja taloudellisista olosuhteista, jotka ohjasivat TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana tulevan lupamaksun määrän määrittämistä.

202 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo Tanskan kuningaskunnan ja TV2 A/S:n tavoin, että tätä kysymystä koskevien perustelujen puutteellisuus riidanalaisessa päätöksessä muodostaa olennaisten menettelymääräysten rikkomisen ja täten edellyttää kyseisen päätöksen kumoamista edellä 178–182 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti.

203 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo lisäksi, että tämä perustelujen puutteellisuus johtuu siitä, ettei komissio tutkinut mitenkään muodollisen tutkintamenettelyn kuluessa vakavasti niitä konkreettisia olosuhteita, jotka tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana olivat ohjanneet lupamaksusta saatavan ja TV2:lle osoitettavan määrän määrittämistä.

204 Käsiteltäessä nyt esillä olevaa kannetta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa komissio on vastatakseen väitteeseen, jonka mukaan se on laiminlyönyt tutkintavelvollisuutensa, todennut, että ”Tanskan viranomaiset toimittivat ennen muodollista tutkintamenettelyä ja sen kuluessa lukemattoman määrän asiakirjoja ja valtavan määrän tietoja esillä olevasta asiasta”, mutta että ”esitetyille tiedoille oli tyypillistä se, että Tanskan viranomaiset pyrkivät perustelemaan ylisuuren korvauksen kertymisen TV2:een jälkikäteen laadituilla tiedoilla ja laskelmilla”. Komission mukaan Tanskan kuningaskunta ”ei kyennyt esittämään tietoja, jotka olivat peräisin ajalta, jolloin pääoman kertyminen yritykseen tapahtui ja joilla olisi mahdollisesti voitu perustella pääoman perustaminen sellaisessa määrin kuin TV2:n osalta on todettu tapahtuneen”.

205 Nämä toteamukset toistetaan komission esittämien asiakirjojen useissa kohdissa. Niissä todetaan muun muassa, että ”Tanskan viranomaiset [eivät ole] missään vaiheessa esittäneet ennakkoon laadittuja tietoja tai asiakirjoja TV2:n pääomantarpeesta sitä perustettaessa tai tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kuluessa” tai että ”kaikki asiaa koskevat tiedot perustuivat jälkikäteisiin arviointeihin ja laskelmiin”.

206 Komissio perustelee sitä, että riidanalaisessa päätöksessä ei ollut mitään taloudellista analyysia TV2:n rahoitustarpeesta tutkinnan kohteena olleen ajanjakson aikana, sillä, ettei Tanskan kuningaskunta komission mukaan esittänyt mitään seikkoja, joiden perusteella olisi voitu olettaa, että TV2 tarvitsi kyseessä olevan pääomasijoituksen.

207 Kuitenkin sen kummemmin komissio kuin kukaan sitä tukeneista väliintulijoistakaan ei ole kiistänyt sitä, että vuosien 1995 ja 1999 taloudelliset analyysit, jotka oli laadittu TV2:lle nelivuotiskaudeksi tulevan lupamaksun määrän määrittämisessä sovelletuissa menettelyissä ja näitä menettelyjä varten (ks. edellä 171–174 kohta), oli toimitettu komissiolle. Nämä analyysit mainitaan lisäksi Tanskan kuningaskunnan 24.3.2003 päivätyissä huomautuksissa, jotka se esitti vastauksena menettelyn aloittamispäätökseen, ja ne ovat kyseisten huomautusten liitteenä.

208 Sillä että komissio jätti nämä tiedot huomioon ottamatta laatiessaan riidanalaista päätöstä, jossa kyseisiin tietoihin ei viitata edes niiden kiistämiseksi, vahvistetaan se, ettei kyseinen toimielin tutkinut perusteellisesti muodollisessa tutkintamenettelyssä niitä seikkoja, jotka sille oli tuolloin toimitettu TV2:n rahoituksesta vuosina 1995–2002.

209 Sivumennen on myös todettava, että kanteen ollessa käsiteltävänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa komissio ei mainitse kirjelmissään vuosien 1995 ja 1999 taloudellisia analyyseja vaan ainoastaan muita taloudellisia analyyseja, jotka koskevat TV2 A/S:n pääomittamista sen perustamisen yhteydessä vuonna 2003 tai sen pääomarakenteen vahvistamista vuonna 2004 ja joita todella ei ollut laadittu etukäteen.

210 Komissio ei täten ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vastannut väitteeseen, joka koskee vuosien 1995 ja 1999 taloudellisten analyysien huomioimatta jättämistä muodollisessa tutkintamenettelyssä. Päinvastoin moittimalla virheellisesti Tanskan kuningaskuntaa siitä, ettei se ole toimittanut sille etukäteistä harkintaa osoittavia seikkoja (ks. edellä 204 kohta), komissio paremminkin myöntää jättäneensä tutkimatta asian perusteellisesti.

211 Myöskään komissiota tukeneet väliintulijat, joiden osalta on jo todettu, etteivät ne kiistä mitenkään näiden analyysien toimittamista komissiolle, eivät ole reagoineet tähän väitteeseen.

212 Enintään voidaan todeta SBS:n väittäneen, että vuosien 1995 ja 1999 taloudelliset analyysit ovat ”vanhoja markkinatutkimuksia”, millä loppujen lopuksi ainoastaan korostetaan, kuinka merkityksellisiä nämä analyysit, jotka todella liittyivät tutkinnan kohteena olleeseen ajanjaksoon, olivat komission arvioinnille sekä ajallisesti että aineellisesti. Joka tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että koska vuosien 1995 ja 1999 taloudellisten analyysien olemassaolo ja niiden kohde ovat oikeudenkäynnissä ilmeisen selviä seikkoja, kaikki näiden analyysien asiakysymykseen kohdistuvat mahdolliset moitteet on hylättävä tehottomina. Edellä 182 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä ei laillisuusvalvontansa puitteissa ole korjata riidanalaisen päätöksen perustelujen puuttumista korvaamalla omalla arvioinnillaan arviointi, joka komission oli suoritettava muodollisen tutkintamenettelyn kuluessa.

213 Vaikka komissio ei vastaa väitteeseen, jonka mukaan se ei ole ottanut huomioon vuosien 1995 ja 1999 taloudellisia analyyseja, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että komissio vetoaa siihen, ettei TV2 A/S ole osallistunut muodolliseen tutkintamenettelyyn. On kuitenkin todettava, että tällä vetoamisella ei mitenkään riitauteta TV2 A/S:n oikeutta esittää kannevaiheessa väitettä, joka perustuu tutkintavelvollisuuden loukkaamiseen muun muassa vuosien 1995 ja 1999 taloudellisten analyysien osalta.

214 Joka tapauksessa, vaikka olisi mahdollista katsoa, että komissio on tällä vetoamisella tarkoittanut väittää, että TV2 A/S ei voi kanteessaan vedota muun muassa vuosien 1995 ja 1999 taloudellisten analyysien tutkimatta jättämiseen, tämä mahdollinen väite olisi yhtäältä tehoton ja toisaalta perusteeton seuraavista syistä.

215 Tämän mahdollisen väitteen tehottomuudesta on muistutettava, että perustelujen riittämättömyys tai puutteellisuus merkitsee EY 230 artiklassa tarkoitettua olennaisen menettelymääräyksen rikkomista ja sitä on pidettävä sellaisena oikeusjärjestyksen perusteisiin kuuluvana seikkana, joka yhteisöjen tuomioistuinten on otettava huomioon viran puolesta (asia T-218/02, Napoli Buzzanca v. komissio, tuomio 29.9.2005, Kok. H. 2005, s. I-A-267 ja II-1221, 55 kohta ja asia T-102/03, CIS v. komissio, tuomio 22.6.2005, Kok. 2005, s. II-2357, 46 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ylimääräisenä huomautuksena maininnut – todettuaan vastauksena kantajien nimenomaiseen väitteeseen, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat puutteelliset niiden edellytysten osalta, joiden mukaisesti TV2:lle tulevan lupamaksun määrä oli määritelty tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana –, että tämä perustelujen puutteellisuus johtuu siitä, että komissio on laiminlyönyt tutkintavelvollisuutensa (ks. edellä 202 ja 203 kohta).

216 Tämä mahdollisen väitteen perusteettomuudesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että TV2 A/S ei mitenkään vetoa uusiin tosiseikkoihin, joista komissio ei olisi ollut tietoinen muodollisen tutkintamenettelyn kuluessa. Päinvastoin TV2 A/S ainoastaan moittii komissiota siitä, ettei se ole tutkinut muodollisen tutkintamenettelyn aikana sille esitettyjä seikkoja niiltä osin kuin kyseisillä seikoilla tuettiin näkemystä

siitä, että TV2:n rahoitus tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana oli tarpeellista ja oikeasuhteista julkisen palvelun tarpeisiin nähden (ks. riidanalaisen päätöksen 111 ja 112 perustelukappale). Täten vaikka TV2 A/S ei itse osallistunut muodolliseen tutkintamenettelyyn, sitä ei voida kieltää esittämästä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oikeudellista argumentaatiota, joka perustuu näiden seikkojen tutkimatta jättämiseen (ks. vastaavasti asia T-110/97, Kneissl Dachstein v. komissio, tuomio 6.10.1999, Kok. 1999, s. II-2881, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; asia T-274/01, Valmont v. komissio, tuomio 16.9.2004, Kok. 2004, s. II-3145, 102 kohta; edellä 184 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, tuomion 68 kohta ja asia T-217/02, Tar Lembeek v. komissio, tuomio 23.11.2006, Kok. 2006, s. II-4483, 84, 85 ja 93 kohta).

217 Edellä esitetyistä perusteluista seuraa, että jättäessään tutkimatta seikkoja, jotka saattoivat olla välittömästi merkityksellisiä sen kysymyksen kannalta, olivatko kyseessä olevat toimenpiteet EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea vai eivät, komissio laiminlöi tutkintavelvollisuutensa, mikä selittää edellä 202 kohdassa todetun perustelujen puutteellisuuden.

218 Niin ikään komission ensimmäiseen toteamukseen sisältyneestä väitteestä, jonka mukaan Tanskan viranomaiset eivät valvoneet luotujen varantojen määrää säännöllisesti, on todettava, että sen lisäksi, että myös tältä osin on kyse väitteestä, jota ei ole näytetty toteen ja jonka Tanskan kuningaskunta on nimenomaisesti kiistänyt muodollisessa menettelyssä (ks. riidanalaisen päätöksen 48 perustelukappaleen toinen virke), riidanalainen päätös ei sisällä mitään mainintoja, joilla tätä seikkaa voitaisiin horjuttaa.

219 Riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että vuoteen 2002 asti TV2:n oli esitettävä julkisen palvelun osalta vuosittain talousarvio ja tilinpäätös (96 perustelukappale). Lisäksi Rigsrevisionen valvoi koko tutkinnan kohteena olleen ajanjakson ajan TV2:n tilejä hallinnollisesti ja taloudellisesti (97 perustelukappale). Tältä osin se komission viimeksi

mainitussa perustelukappaleessa mainitsema seikka, ettei Rigsrevisionenilla itsellään ollut ”valtuuksia estää – – ylisuurta korvausta”, ei itsessään ole merkityksellinen, koska kyse on tarkastuselimestä, eikä sen johdosta voida katsoa, etteivät Tanskan viranomaiset harjoittaneet valvontaa.

220 Missään tapauksessa komissio ei voi tukeutua valvonnan väitettyyn puuttumiseen määrätäkseen kokonaisuudessaan takaisin perittäväksi määrän, jonka Tanskan kuningaskunta on väittänyt muodostavan julkiselle palvelulle tarpeellisen varannon, koska tämän varannon perustamista tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana ohjanneiden oikeudellisten ja taloudellisten olosuhteiden perusteellinen tutkinta oli täysin mahdollinen, kun otetaan huomioon komission käytettävissä olleet tiedot, ja koska tällaisen tutkinnan puuttuessa ei voitu pätevästi ratkaista kysymystä siitä, oliko kyseinen varanto kokonaan tai ainakin osittain todella tarpeen julkisen palvelun kannalta.

221 Samoista syistä komission viittaukset ”[erityistä]” (riidanalaisen päätöksen 113 perustelukappale) tai ”avointa” (riidanalaisen päätöksen 115 perustelukappale) varantoa koskevaan vaatimukseen ovat nimenomaan siitä syystä, ettei se ole mitenkään perusteellisesti tutkinut niitä konkreettisia olosuhteita, jotka ohjasivat TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kuluessa tulleen lupamaksun määrän määrittämistä, viittauksia puhtaasti muodolliseen edellytykseen, eikä tällä voida perustella riidanalaisessa päätöksessä määrättyä takaisinperintää.

222 Komission toinen toteamus (edellä 198 kohta), jonka mukaan vuoteen 1999 perustuva esimerkki osoittaa, ettei TV2:lla tosiasiassa ollut koskaan tarvetta käyttää varantojaan, ei edellä esitettyjen perustelujen valossa ole mitenkään senluonteinen seikka, että sillä voitaisiin osoittaa valtiontuen olemassaolo.

223 Se ettei TV2:lla ollut tarvetta käyttää varantojaan vuonna 1999, ei merkitse johtopäätöstä siitä, että näitä varantoja on pidettävä suhteettomina kyseisen kanavan julkisen palvelun tarpeisiin nähden. Epävarman tekijän varalta perustetun varannon luonteeseen kuuluu se, ettei sitä välttämättä ole tarvetta käyttää. Niinpä se, että komissio katsoo jälkikäteen varannon käyttämättä jättämisen johdosta, ettei kyseinen varanto ollut perusteltu, on ristiriidassa sen kanssa, että samainen toimielin hyväksyy mahdollisuuden perustaa kyseinen varanto ja ylläpitää sitä julkisen palvelun tarjoamisen takaamiseksi. Jotta komissio olisi voinut pätevästi ottaa kantaa TV2:een perustettujen varantojen oikeasuhtaisuuteen tai suhteettomuuteen, sen olisi ehdottomasti pitänyt tutkia niiden erityisesti taloudellisten perusteiden hyväksyttävyys, joihin Tanskan kuningaskunta oli tukeutunut määrittäessään TV2:lle vuosina 1995–2002 tulleen lupamaksun määrän.

224 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lisäksi, että TV2:n rahoitusedellytyksiä tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana koskevan perusteellisen ja yksityiskohtaisen tutkinnan puuttuminen riidanalaisesta päätöksestä heijastuu puolestaan kyseisen päätöksen 71 perustelukappaleessa olevien komission lausumien ehdottomuudesta.

225 Ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa edellä mainitun, toista Altmark-edellytystä koskevan 71 perustelukappaleen perusteluista, että siihen seikkaan, että ”korvaus vahvistetaan nelivuotisessa mediasopimuksessa”, tehty viittaus, joka on puhtaasti kuvaileva, vaikka sillä on tarkoitus perustella väitettä, jonka mukaan korvauksen parametreja ei ole määritetty etukäteen objektiivisesti ja avoimesti, on vailla merkitystä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi kuin todeta – ilman että sen tarkoituksena mitenkään on korvata komission harkintaa omalla harkinnallaan tämän käyttäessä sille valtiontukien valvonnassa kuuluvaa toimivaltaa –, että TV2:lle tulevan lupamaksun määrän vahvistamisen yksityiskohdat, joista päätetään mediasopimuksilla edellä 171–174 kohdassa esitetyissä olosuhteissa, joita ei ole mitenkään riitautettu, voitaisiin paremminkin ainakin ensiarvioinnin perusteella nähdä viitteinä objektiivisuudesta ja avoimuudesta.

226 Niistä riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa esitetyistä väitteistä, joissa todetaan, ”[ettei] korvauksen ja suoritetun palvelun välinen yhteys käy selville mistään julkisesti saatavilla olevasta talousarviosta” ja että ”TV2 saa etuja, jotka eivät ole luonteeltaan avoimia (verovapautus, lainan korottomuus jne.)”, on todettava, että myös nämä väitteet ovat esillä olevan asian olosuhteissa ensi näkemältä epäasianmukaisia tai jopa virheellisiä, tämän kuitenkaan rajoittamatta niitä perusteellisempia arviointeja, jotka komissio tarvittaessa myöhemmin tekee.

227 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin sellaisen vuosittaisen talousarvion puuttumisesta, jolla luotaisiin yhteys korvauksen ja suoritetun palvelun välille, että toisessa Altmark-edellytyksessä ei aseteta tällaista muodollista vaatimusta. Kyseinen edellytys jättää jäsenvaltiolle vapauden valita sen noudattamisen varmistamisen edellyttämät käytännölliset yksityiskohdat. Täten se, että komissio vetoaa muodollisesti siihen, ettei ”korvauksen ja suoritetun palvelun välinen yhteys käy selville mistään julkisesti saatavilla olevasta talousarviosta”, samalla kun riidanalaiseen päätökseen ei sisälly minkäänlaista perusteellista analyysia edellä 171–174 kohdassa esitetyistä TV2:lle tulevan lupamaksun määrittämisen yksityiskohdista, jotka nimenomaisesti olisi pitänyt tutkia toisen Altmark-edellytyksen tarkistamisen yhteydessä, on todellisuudessa keinotekoinen perustelu.

228 Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi kuin todeta – jälleen tämän vaikuttamatta komissiolla valtiontukien alalla olevaan toimivaltaan –, ettei ole mahdotonta, että TV2:lle tulevan lupamaksun suuruuden edellä mainittu määrittämistapa saattoi olla objektiivinen ja avoin menettelytapa, koska se muun muassa edellytti Tanskan parlamentin osallistumista, perustui tilintarkastustoimiston, jota oli avustanut asiantuntijoista koostunut seurantaryhmä, jonka toimintaan TV2:n kilpailijat olivat osallistuneet, laatimiin taloudellisiin analyyseihin ja koska nämä analyysit – samoin kuin TV2:n vuosittaiset tilinpäätökset – julkaistiin. Täten ei ole mahdotonta, että näiden menettelytapojen perusteellinen tutkinta voisi osoittaa, että Tanskan kuningaskunta oli taannut toisen Altmark-edellytyksen noudattamisen jopa ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin vahvisti nämä edellytykset.

229 Siitä väitteestä, jonka mukaan ”[eräät edut] eivät ole luonteeltaan avoimia (verovapautus, lainan korottomuus jne.)”, voidaan vain todeta, että TV2:lle tuleva lupamaksun määrä laskettiin kantajien mukaan siten, että olettamana pidettiin nimenomaisesti näiden valtion kyseisen yleisradioyhtiön hyväksi toteuttamien muiden toimenpiteiden säilyttämistä, eikä tätä kantajien toteamusta ole asiassa kiistetty. Niinpä ainakaan ensianalyysin valossa ja kun otetaan huomioon kantajien esittämä kuvaus menettelystä, jonka mukaisesti TV2:lle tulevan lupamaksun määrä määritettiin, ei ole mitään syytä ajatella, että näiden muiden valtion toimenpiteiden, jotka väistämättä otettiin huomioon tässä menettelyssä lupamaksun määrittämiseksi, olemassaoloa tai laajuutta olisi peitelty.

230 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa olevat toista Altmark-edellytystä koskevat väitteet, jotka eivät perustu kyseisessä päätöksessä olevaan perusteelliseen analyysiin niistä konkreettisista oikeudellisista ja taloudellisista olosuhteista, joiden mukaisesti TV2:lle tulevan lupamaksun määrä määritettiin, eivät ole vakuuttavia.

231 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleen viimeisessä virkkeessä olevasta, neljättä Altmark-edellytystä koskevasta perustelusta, jossa todetaan kirjaimellisesti, että asiassa ei ole ”millään tavalla – – pyritty varmistamaan, että [Tanskan kuningaskunta määrittelisi] korvauksen määrän – – arvioimalla kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja riittävillä välineillä – – varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi”, että sen jokseenkin epämääräisen sanamuodon lisäksi komission tarkoituksena on todeta, että Tanskan kuningaskunta ei ole noudattanut neljättä Altmark-edellytystä.

232 Tällainen perustelu, jossa ainoastaan toistetaan kirjaimellisesti neljännen Altmark-edellytyksen sanamuoto, voisi mahdollisesti olla riittävä vain, jos olisi ilmeistä, että Tanskan kuningaskunta ei ollut toteuttanut mitään sellaisia toimia, joilla voisi käytännössä olla se vaikutus, että neljännen Altmark-edellytyksen noudattaminen varmistetaan, tai jos komissio osoittaisi, että kyseisen jäsenvaltion suorittama arviointi oli selvästi riittämätön tai soveltumaton kyseisen edellytyksen noudattamisen

varmistamiseksi. Tällaisista olosuhteista ei kuitenkaan ole mitenkään kyse esillä olevassa asiassa. Päinvastoin, kun otetaan huomioon menettely, jota Tanskan kuningaskunta on noudattanut TV2:lle vuosina 1995–2002 tulevan lupamaksun määrän määrittämiseksi ja joka edellä 171–174 kohdassa esitetyn ja asiassa riitauttamattoman kuvauksen mukaisesti sisälsi muun muassa taloudellisia analyyseja, joiden laadintaan TV2:n kilpailijat olivat osallistuneet, ei ole mahdotonta, että TV2:lle tutkinnan kohteena olevan ajanjakson kuluessa tulleen lupamaksun määrän määrittämistä ohjanneiden olosuhteiden muodostaman kokonaisuuden perusteellinen tutkinta, joka komission olisi pitänyt suorittaa, olisi voinut johtaa siihen lopputulokseen, että Tanskan kuningaskunta oli valvonut neljännen Altmark-edellytyksen noudattamista jo ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin määritteli nämä edellytykset.

233 Tästä seuraa, että riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleen viimeisessä virkkeessä esitetyt perustelut ovat itse asiassa puhtaasti muodollisia, kun otetaan huomioon edellä 203 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa esitetty johtopäätös, joka toistetaan vielä edellä 230 kohdassa ja jonka mukaan komissio ei ole muodollisessa tutkintamenettelyssä tutkinut perusteellisesti niitä konkreettisia oikeudellisia ja taloudellisia edellytyksiä, joiden mukaisesti Tanskan kuningaskunta määritti tutkinnan kohteena olevan ajanjakson aikana TV2:lle tulevan lupamaksun määrän.

234 Kun otetaan huomioon kaikki edellä esitetyt perustelut, joista ilmenee, että riidanalaisen päätöksen perustelut ovat puutteelliset, mikä puolestaan johtuu siitä, että komissio laiminlöi tutkintavelvollisuuttaan sellaisissa kysymyksissä, jotka olivat välittömästi merkityksellisiä valtiontuen olemassaolon määrittämiseksi, riidanalainen päätös on kumottava, ilman että on tarpeen tutkia muita kanneperusteita asioissa T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäyntikulut asioissa T-309/04 ja T-317/04

235 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt pääasiaa koskevan kysymyksen asioissa T-309/04 ja T-317/04, se on velvoitettava korvaamaan kantajien oikeudenkäyntikulut näissä asioissa kyseisten kantajien vaatimusten mukaisesti.

236 Työjärjestyksen 87 artiklan 5 kohdan mukaan asianosainen, joka peruuttaa vaatimuksensa, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli sitä vaatii peruuttamista koskevissa huomautuksissaan. Koska kantajat ovat peruuttaneet välitoimihakemuksensa asioissa T-309/04 R ja T-317/04 R ja koska komissio ei ole vaatinut niiden velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut kyseisissä asioissa, kunkin osapuolen on vastattava välitoimia koskeneissa asioissa aiheutuneista omista oikeudenkäyntikuluistaan.

237 Koska EBU, joka on väliintulijana tukenut TV2 A/S:n vaatimuksia asiassa T-309/04, ei ole vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista, sen on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

238 SBS ja Viasat, jotka ovat väliintulijoina tukeneet komission vaatimuksia asiassa T-309/04, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Oikeudenkäyntikulut asioissa T-329/04 ja T-336/04

239 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Lisäksi työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

240 Viasatin ja SBS:n, jotka ovat molemmat kantajia mutta myös väliintulijoita tukeakseen toistensa vaatimuksia asioissa T-329/04 ja T-336/04, kumoamisperusteet, jotka koskivat TV2:n julkisen palvelun tehtävän luokittelemista YTT-palveluksi, on hylätty. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että kun otetaan huomioon riidanalaisen päätöksen kumoaminen asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden puitteissa, mainittujen kantajien esittämiä muita kanneperusteita ei ollut tarpeen tutkia.

241 Tässä tilanteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päättänyt, että Viasat ja SBS vastaavat molemmat omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä kantajina että väliintulijoina asioissa T-329/04 ja T-336/04 ja molemmat velvoitetaan korvaamaan yksi kymmenesosa komission oikeudenkäyntikuluista asioissa T-329/04 ja T-336/04.

242 Samoista syistä Viasat velvoitetaan korvaamaan yksi kymmenesosa oikeudenkäyntikuluista, joita TV2 A/S:lle, Tanskan kuningaskunnalle ja EBU:lle on aiheutunut niiden tukiessa väliintulijoina komission vaatimuksia asiassa T-329/04, ja SBS velvoitetaan korvaamaan yksi kymmenesosa oikeudenkäyntikuluista, joita näille samoille osapuolille on aiheutunut niiden tukiessa väliintulijoina komission vaatimuksia asiassa T-336/04.

243 Komissio sekä TV2 A/S, Tanskan kuningaskunta ja EBU, jotka ovat väliintulijoina tukeneet komission vaatimuksia asioissa T-329/04 ja T-336/04, vastaavat kukin yhdeksästä kymmenesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa T-329/04 ja T-336/04.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Asiat T-309/04, T-317/04, T-329/04 ja T-336/04 yhdistetään tuomiota varten.

2) Tanskan toimenpiteistä TV2/Danmarkin hyväksi 19.5.2004 tehty komission päätös 2006/217/EY kumotaan.

3) TV2/Danmark A/S, Tanskan kuningaskunta ja komissio vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa T-309/04 R ja T-317/04 R.

4) Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa T-309/04 ja T-317/04, ja se velvoitetaan korvaamaan TV2/Danmark A/S:n ja Tanskan kuningaskunnan oikeudenkäyntikulut mainituissa asioissa.

5) European Broadcasting Union (EBU), SBS TV A/S, SBS Danish Television Ltd ja Viasat Broadcasting UK Ltd vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan asiassa T-309/04.

6) SBS TV, SBS Danish Television ja Viasat Broadcasting UK vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä asianosaisina että väliintulijoina asioissa T-329/04 ja T-336/04.

7) Viasat Broadcasting UK velvoitetaan korvaamaan yksi kymmenesosa komission, TV 2/Danmark A/S:n, Tanskan kuningaskunnan ja EBU:n oikeudenkäyntikuluista asiassa T-329/04.

8) SBS TV ja SBS Danish Television velvoitetaan korvaamaan yksi kymmenesosa komission, TV2/Danmark A/S:n, Tanskan kuningaskunnan ja EBU:n oikeudenkäyntikuluista asiassa T-336/04.

9) Komissio, TV 2/Danmark A/S, Tanskan kuningaskunta ja EBU vastaavat kukin yhdeksästä kymmenesosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan asioissa T-329/04 ja T-336/04.

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä lokakuuta 2008.

E. Coulon M. Vilaras

kirjaaja jaoston puheenjohtaja

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt . . . . . II - 2942

Tosiseikat . . . . . II - 2945

Oikeudenkäyntimenettely . . . . . II - 2950

Asiat T-309/04 ja T-317/04 . . . . . II - 2950

Asia T-329/04 . . . . . II - 2952

Asia T-336/04 . . . . . II - 2953

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset . . . . . II - 2955

Oikeudellinen arviointi . . . . . II - 2957

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden tutkittavaksi ottaminen . . . . II - 2957

Asiakysymys . . . . . II - 2963

Asiassa T-329/04 nostetun kanteen ensimmäinen kanneperuste ja asiassa T-336/04 nostetun kanteen toinen kanneperuste, jotka perustuvat TV2:n julkisen palvelun tehtävän luokittelemista virheellisesti YTT-palveluksi . . . . . II - 2965

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat . . . . . II - 2965

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta . . . . . II - 2969

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden ensimmäinen kanneperuste, joka koskee puolustautumisoikeuksien loukkaamista . . . . . II - 2978

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat . . . . . II - 2978

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta . . . . . II - 2980

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 nostettujen kanteiden toinen kanneperuste, joka perustuu EY 87 artiklan 1 kohdan rikkomiseen sikäli kuin lupamaksutulot ja TV2:lle TV2-rahaston välityksellä siirretyt mainostulot eivät ole valtion varoja . . II - 2984

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat . . . . . II - 2984

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta . . . . . II - 2987

Asioissa T-309/04 ja T-317/04 esitetty väite, joka perustuu riidanalaisen päätöksen puutteellisiin perusteluihin siitä syystä, että komissio on rikkonut tutkintavelvollisuuttaan . . . . . II - 2991

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat . . . . . II - 2991

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta . . . . . II - 2993

Oikeudenkäyntikulut . . . . . II - 3011

Oikeudenkäyntikulut asioissa T-309/04 ja T-317/04 . . . . . II - 3011

Oikeudenkäyntikulut asioissa T-329/04 ja T-336/04 . . . . . II - 3012